

Zasavski TEDNIK

Štev. 5

Trbovlje, dne 26. januarja 1957

Leto X.

Izdaja okrajni odbor Socialistične zveze delovnih ljudi v Trbovljah — Ure-
juje in odgovarja uredniški odbor — Odgovorni urednik: Stane Suštar
Tiska: Mariborska tiskarna v Mariboru — Nastojatelj: Stane Suštar
„Zasavski tednik“ Trbovlje v Trbovljah št. 28 (telefon 91) — Način
pri podizanju Narodne banke v Trbovljah št. 146 — List izhaja vsako
soboto — Letna naročnina 400 din, polletna 200 din, četrtletna 100 din,
mesečna 40 din — Posamezne številke 10 din — Rokopisi morajo biti
v uredništvu najkasneje vsak torek dopolne in jih ne vračamo

Življenjski standard je odvisen tudi od nas samih

RAZGOVOR NAŠEGA DOPISNIKA S PREDSEDNIKOM OKRAJ. ODBORA SZDL TOV. VIKTORJEM KOVAČEM O AKTUALNIH POLITIČNIH IN GOSPODARSKIH VPRAŠANJH

Želji bralcev, da bi vodilni politični ljudje prek našega časnika seznanjali ljudi z raznimi aktualnostmi, smo ustregli; v naslednjih treh številkah jim bomo posredovali misli predsednika okrajnega odbora SZDL tov. Viktorja Kovača o nekaterih aktualnih gospodarskih in političnih vprašanjih. V priloženem članku je tov. Kovač odgovoril na prvo vprašanje našega dopisnika, ki se je glasilo nekoliko takole:

»Delovni ljudje našega okraja so vstopili v novo leto 1957 z željo, da bi jim prineslo izboljšanje življenjskega standarda. Kaj vse lahko storimo v našem okraju, da bi tudi sami prispevali k izboljšanju življenjskih pogojev naših delovnih ljudi? Morda bi nam lahko povedali tudi nekaj o že doseženih uspehih na tem področju?»

V naslednjih dveh člankih bo tovarš predstnik odgovarjal na vprašanja o politično-ideološki vzgoji in sploh o izobraževanju v našem okraju ter na vprašanja v zvezi s turizmom in uspehi enoletnega življenja zasavskega okraja.

Naši rudarji so prispevali velikan- ski delež k izgradnji socializma

Delovni ljudje našega okraja vstopajo v novo leto še prav posebej prepričani, da bodo v tem letu rešili mnogi problemi, ki jih tiščijo. V naših revirih živi — kakor znano — v glavnem samo proletarijat, ki je moral po osvoboditvi vložiti velikanse napore, da je vsaj delno odpravil posledice preteklosti. Prav v revirjih so bile namreč karakteristične oblike izkoriščanja, ki se niso odražale samo v slabih plačah, ampak tudi v neprimernih komunalnih objektih, barakah, umazanih kolonijah, slabih cestah in podobno. Dediščina stare Jugoslavije so tudi zastarele ali celo doslužene naprave podjetij, ki so vsa leta po vojni dajala vse od sebe, da bi zadostila potrebam skupnosti po materialnih in finančnih sredstvih. Ta

rudnikih, medtem ko je lahka industrija še premalo razvita. Vse to, kar sem malo prej navedel, in okoliščina, da je narodni dohodek v našem okraju zaradi posebnega položaja rudarstva (planirane cene premovali) nižji, kakor pa bi bil ob normalnih pogojih poslovanja rudnikov, je z vse silo pritiskalo na delovne ljudi Zasavja in oteževalo njihove napore za izboljšanje življenjskega standarda. Vedeti je treba, da rudarstvo v našem okraju zaposluje 8482 delavcev, a vsa ostala industrija samo 4315. V letu 1956 so v industrijskih podjetjih ustvarili na enega delavca povprečno tri do petkrat več dobička kot pa v rudnikih. Ker rudarstvo v našem okraju prevladuje, njegov poseben položaj v našem gospodarstvu vpliva tudi na to, da okraj kot celota razpolaga z manjšimi sredstvi, medtem ko rudniki razpolagajo z manjšimi skladi za samostojno razpolaganje. To nedvomno vpliva tudi na gospodarsko politiko okraja, občin in seveda tudi podjetij, zlasti rudnikov, ki imajo na razpolago zelo majhna sredstva za kritje zelo velikih potreb po raznih komunalnih objektih, novih šolah, trgovskih in drugih skladiščih itd. Le-te, kakor rečeno, izvirajo tudi iz preteklosti, ko so kapitalisti še prav posebno izkoriščali delavce v revirjih in jim onemogočili dostojno življenje.

podjetja, na primer Cementarna v Trbovljah, Steklarna in Tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku, in druga so odstopila skupnosti celo svojo amortizacijo, čeprav so bila tudi sama potrebna obnove in preureditve. Pomembna značilnost našega okraja pa je tudi v obstoju v glavnem težke industrije oziroma rudarstva, ki lahko zaposluje predvsem fizično močno delovno silo. V zvezi s tem se poraja problem žena in mladine, ki se ne morejo zaposliti v

Tudi plače v rudarstvu niso v sorazmerju z ostalimi industrijskimi vejami. Nekatera podjetja, kjer je delo manj naporno kot pa v rudnikih, so se zadnje čase glede plač zelo približala ali pa celo presegla premovalnike. Ravnica je, da rudnik z več kot 4000 delavci ustvari manjši dobiček kakor pa mnoga podjetja s komaj nekaj sto delavci. To je kajpak zelo krivično in terja v bližnji prihodnosti pravilno rešitev. S tem problemom smo že seznanili tudi odgovorne ljudi v Ljubljani in v Beogradu, ki ga bodo — upamo — zadovoljivo rešili.

Od nas samih je odvisno boljše življenje

Po posvetovanju pri tovarš Titu — in tudi že prej — so politične organizacije v našem okraju takoj začele razpravljati o ukrepih za izboljšanje življenjskih pogojev naših delovnih ljudi. Pri tem so se zavdale, da ne gre čakati samo na zvezne ukrepe in predpise, ki bodo postopno zagotovili dviganje življenjskega standarda, ampak da si morajo podjetja, ustanove, razne organizacije, organi družbenega upravljanja in vsi ostali činitelji sami prizadevati, da bi čim več prispevali k dvigu življenjske ravni. Predvsem je potrebno, da vseh tudi s sredstvi, ki jih že imajo na razpolago, čimbolj smotno gospodarijo in korist postopnega izboljšanja življenjskih razmer delovnih ljudi in uspešnega razvoja naše socialistične družbe. Prav tako je potrebno, da že doma poličemo vse možnosti za povzdiganje življenjskega stand-

arda. Teh pa ni malo. V industriji in v ostali gospodarski dejavnosti je še mnogo skritih rezerv, katerih sprostitve bi ugodno vplivala na povečanje proizvodnje. Kljub temu, da je za večjo storilnost neogibno nujna potrebna dobra organizacija dela, jo v marsikaterem podjetju vse preveč zapostavljajo. V nekaterih podjetjih, na primer v rudarstvu, ugotavljajo, da je storilnost kopačev v jami že precej visoka, toda zaradi majhnega delovnega učinka na raznih zunanjih delih ne pride prav do izraza. V našem okraju je še vedno več kot polovica delovnih mest, kjer delo ne normirajo. V marsikaterem podjetju niso dovolj izkoriščeni delovni čas in sredstva za proizvodnjo, kar pomeni nemalo možnosti za povečanje proizvodnje in znižanje proizvodnih stroškov. Vse to pa je mogoče doseči tudi na druge načine, bo-

Stevilna podjetja so dosegla že lepe uspehe

Nekatera podjetja, ki so se zavedala, da morajo doma iskati možnosti za povečanje proizvodnje, ne da bi na to zahtevala velike investicije ali zaposlovala nove delovne moči, so že dosegla pomembne uspehe. Tako so na primer rudniki z uvedbo novega načina odkopa premoga in z raznimi drugimi ukrepi (premijske) v letu 1956 povečali proizvodnjo za 44.000 ton ali 1900 vagonov premoga. Nadležni strojna tovarna v Trbovljah v kooperaciji z „Lito-strojem“ in nekaterimi drugimi

delovni učinek, za prihranke na materialu, na boljše kvaliteto proizvodov itd. Kooperacije med podjetji prav tako lahko vplivajo na znižanje proizvodnih stroškov in omogočijo proizvodnjo vedno novih in novih proizvodov. Zelo redka so podjetja, ki sodelujejo z Zavodom za napredke proizvodnje in organizacije dela v Ljubljani, kar pomeni, da se v naših podjetjih še ne zavedajo, kako velikega pomena sta dobra organizacija dela in nove delovne metode za doseganje večje storilnosti in proizvodnje, s tem v zvezi pa tudi za boljše življenjske pogoje naših delovnih ljudi.

Proizvodnjo bomo dvignili le s plačevanjem po učinku dela

Na pobudo Občinskega sindikalnega sveta Videm-Krško je bilo pred dnevi posvetovanje vseh direktorjev, predsednikov upravnih odborov in delavskih svetov, kakor tudi zastopnikov sindikalnih organizacij vseh podjetij v občini Videm-Krško — Razpravljali so o pravilni razdelitvi plač in tarifnih pravilnikov

podjetja začela izdelovati najbolj komplicirane rudarske stroje, ki smo jih doslej morali uvažati. Povezala se je tudi z Zavodom za napredke proizvodnje in organizacije dela. To se je pokazalo kot zelo koristno, ker je podjetje začelo s sistematično vzgojo kadra, s smotnim študijem organizacije dela in delovnih metod itd. Podjetje je v zadnjem času že dvakrat znižalo cene: prvič za 10, drugič pa še celo za 15 odstotkov. Steklarna v Hrastniku je pre-

pr. pri steklarjih iz Rogaske Slatine in Hrastnika. To vprašanje so skušali rešiti na najboljši način. Ugotovili so, da so imela nekatera podjetja steklarske industrije že do sedaj večje tarifyne postavke za ista dela kot v Hrastniku. Izdelali so tudi predlog za izboljšanje oziroma povečanje tarifnih postavk za odnašanje stekla, ki so imeli doslej maksimalno plačo 6000 din. Konferenca je doprinesla k ustvarjenju soglasja med posameznimi kolektivi steklarske stroke v naši republiki, ki jih imamo razen v Hrastniku še v Rogaske Slatini in Slovenski Bistrici.

V Radečah skrb za izobraževanje

Predavanje za sindikalne aktiviste. — V nedeljo so se zbrali v Radečah odborniki vseh sindikalnih podružnic s področja občine. Poslušali so predavanje ljudskega poslanca tov. Vilija Skrinjarja o družbenem planu 1957 in nalogah sindikatov pri njegovem izpolnjevanju. Tov. Skrinjar je analiziral najvažnejše momente novega družbenega načrta. Najdalje se je zadržal pri novi investicijski politiki, blagovnih fondih, proizvodnji in večji produktivnosti.

V razpravi so navzoči načeli problemne svojih podjetij, največ pa je bilo govora o problematiki komunalnega podjetja v Radečah, za katero je dolžan, da se pozanima tudi občinski sindikalni svet.

Ob koncu so poslušalci izrekli željo, da bi podobna predavanja in razgovori z našimi vodilnimi ljudmi postali pogostejši.

S posvetovanja predstavnikov podjetij v občini Videm-Krško

po naročilu. Če bodo uspeli s serijsko proizvodnjo, bodo uvedli norme.

V grabenem podjetju »Sava« opravljajo 60 odst. pri »Gradisu« pa 70 odst. gradbenikov svoja dela po normi. Pri »Gradisu« so povprečno prekoračili normo za 9 odst. Največ dela so imeli na avtocesti v jesenskih mesecih. Ker so morali nadomestiti zadržanost, ki jo je povzročila, (Nadaljevanje na 2. strani)

Važno poslanstvo KPZ v Brežicah

Zamišljeni program obnove kmetijstva bo treba se izpopolniti

Sedanjí podatki o razvoju vseh panog kmetijstva na področju novoustanovljene zveze v Brežicah bodo kazipot za načrtno delo

Program razvoja in obnove posameznih vej kmetijstva v spodnjem delu okraja, ki je bil obrazložen na nedavnem obnem zboru kmetijske proizvajal-

zveze v Brežicah, kaže kljub ne-posebnim pomanjkljivostim dokaj nazorno sliko trenutnega stanja. Obnem pa je program zanimiv tudi zaradi tega, ker nakazuje osnovne smernice, kaj bo treba storiti letos in v prihodnjih letih.

Referent je obrazložil delegatom prav vse značilnosti kmetijstva v spodnjih krajih okraja, počenši od živinoreje pa do vinogradništva in perutinarstva. Obnem je nanizal tudi dosedanje uspehe, pa tudi slabosti.

Ni dvoma, da bodo podatki in trenutno stanje odlični kazipot letos.

pravkar ustanovljeni proizvajal-ni zvezi. Vendar bo treba po našem mnenju iti od kraja. Že na obnem zboru so združniki poudarili, da bi bilo povsem napak kar slepo slediti potrebam, ki so — mimogrede rečeno — velikanse, marveč prvenstveno začeti tam, kjer lahko pričakujemo največje uspehe. Prav važna pa se nam zdi ugotovitev, da bi morale kmetijske zadruge napraviti temeljite analize, analize, iz katerih bi bilo razvidno, kaj pravzaprav hočemo doseči v bližnjih letih v teh krajih.

Potemtakem čaka novo ustanovljeno zvezo mnogo važnega in neodložljivega dela. Dela, ki ga bo morala zveza začeti še letos.

Tudi v Trbovljah že imajo občinski svet „Svobod“

V predavalnici novega Delavskega doma v Trbovljah so občinskega sveta »Svoboda« in se prejšnji četrtek sešli delegati »Svobod« in prosvetnih društev. Za predsednika je bil izvoljen tov. Domil občin Trbovlje. Po poročilu taj-nika iniciativnega odbora je sle-

V Trbovljah so ustanovili občinski svet »Svobod« in prosvetnih društev. V razpravi na ustanovni skupščini je sodeloval tudi predsednik okrajnega sveta tov. Pavle Kovač

Šišimo, da zasavski smučarski klubi pridno prireajo zimsko tekmovalnja: Prav je tako!

Predstavniki slovenskih steklarn v Hrastniku

RAZPRAVA o tarifnih vprašanjih

Kako važna je tarifyna politika v posameznih delovnih kolektivih, vedo vsa naša gospodarska podjetja in tudi sindikalni funkcionarji. Pravilno rešena tarifyna vprašanja v posameznih podjetjih naše industrije, posebno pa še v samem kolektivu, znatno ali pa največ vplivajo na storilnost dela.

Zaradi tega je tudi Republiški odbor sindikatov kemičnih delavcev sklical v hrastniški Steklarni posvetovanje vseh podjetij. Konferenca so se udeležili direktorji podjetij, predstavniki delavskih svetov in sindikalnih organizacij. Udeležili se je tega posvetovanja tudi predsednik Republiškega odbora tov. Franc Plazar.

Na tem sestanku so ugotovili nekatero neskladnost v posameznih tarifynih postavkah, tako

Življenjski standard je odvisen tudi od nas samih

(Nadaljevanje s 1. strani)

usmerila proizvodnjo na tiste izdelke, katerih je povpraševanje na trgu. Lani je dala v obrat tudi stroj za slikanje in novo brusilnico. Uspešno ji je znižati cene steklenih za 10 odst. V Tovarni celuloze in roto pa-

pirja na Vidmu so z boljšo organizacijo dela občutno povečali fizični obseg proizvodnje, a borijo se tudi za boljše kvaliteto črniškega papirja. Tovarna dokumentnega in kartnega papirja v Radečah je začela izdelovati Hollerith kartice, ki smo jih doslej uvažali.

devnosti kolektiva, ki mu ni bilo žal časa in truda, kadar je šlo za interese podjetja.

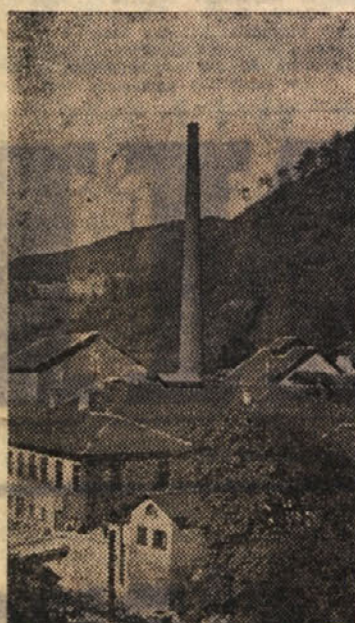
Se in še bi lahko naštevali uspehe, ki so jih dosegli naši delovni kolektivi v zadnjem času. Menim, da tudi to malo, kar sem navedel, dovolj zgovorno pripoveduje o tem, da je bilo v našem okraju storjeno marsikaj, da bi povečali storilnost in proizvodnjo, s tem pa izboljšali življenjski standard. Potrebno pa bo tudi še v prihodnje veliko naporov, da bomo uresničili sklepe, sprejete na posvetovanju pri tovarni Titu in na IV. plenumu Zveznega odbora, SZDL Jugoslavije.

F. SETINO

Slabši uspehi v manjših podjetjih

Manj uspešna so bila manjša podjetja, kjer se tudi organi delavskega samoupravljanja še niso tako uveljavili, da bi lahko vplivali na večjo in boljše proizvodnjo. Izjema velja za Keramično tovarno na Izlahah, ki se je zadnje čase široko raz-

mahnila in se danes že po pravici uvršča med najboljše tovarne v državi. Ta tovarna je zrasla tako rekoč iz nič, saj so bila vložena vanjo zelo majhna investicijska sredstva, ki so se hitro obrestovala. Zahvala za to gre tudi priza-

Gospodarstvo občine Zagorje

Z OSNOVANJEM NOVIH OBČINSKIH LJUDSKIH ODBOROV V SEPTEMBRU LETA 1955 IN S PRENOSOM PRISTOJNOSTI OD OKRAJNJIH LJUDSKIH ODBOROV NA OBČINSKE LJUDSKE ODBORE SE JE ZAČELO OBŠIRNEJŠE IN ŽIVAHNEJŠE DELO TUDI V GOSPODARSTVU NA OBMOČJU OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA V ZAGORJU OB SAVI

INDUSTRIJA JE ŠE NEZADOSTNO RAZVITA

Rudnik rjavega premoga Zagorje je navzlic povečani proizvodnji nasproti letu 1955 za 20.000 ton presegel družbeni plan za leto 1956 za 6,3%. Kljub zvišani proizvodnji — na rudniku so lani nakopali 595.000 ton premoga — pa je zagorski rudnik kril potrebe potrošnikov le z 90,48%. Za kritje potreb železnice, železarn, termoelektrarn in ostalih potrošnikov, ki so stalni odjemalci zagorskega premoga, bi bilo treba lanske leto nakopati 630.000 ton premoga. Rudnik Zagorje ima perspektivo

nuditi več pomoči pri investicijah, ki jih nujno potrebuje za dokončno izgradnjo svojih objektov in za izpopolnitev strojne opreme parka. Tovarna namerava v letih 1957 do 1959 razširiti svojo dejavnost na vse tekstilne veje — konfekcijo, krojaško in šiviljsko ter pletilno obrt in osnovati tekstilni kombinat »Sava«, ki bi imel okoli 300 zaposlenih.

VEČ POZORNOSTI TRGOVINI

Trgovini bo treba posvetiti več zanimanja kot doslej. Ze v družbenem planu za leto 1956 so bile dane smernice, da bo treba

imele v prtiličju lokale za trgovino. Omeniti velja še prodajo mesa, predvsem njegove cene, ureditev poslovalnice in izlobo, higienski prevoz mesa in kulturno postrežbo. Cene mesa je mogoče znižati. O tem je treba govoriti prav sedaj, če hočemo izboljšati življenjski standard.

GOSTINSTVO IN TURIZEM

Za izboljšanje gostinstva je treba organizacijsko in komercialno urediti podjetja, urediti prostore in doseči tudi, da se bodo ljudje v gostiščih lahko oskrbovali s toplimi in miznimi jedili. Boriti se bo treba za večjo izbiro in boljše kvaliteto vina. Skrbeti bo treba tudi za kulturno postrežbo in skrbeti za prenočišča za tujece.

Tudi turizem je važen faktor. Zadnje čase se v tem pogledu precej dela, odkar je bila ustanovljena stalna komisija za turizem in gostinstvo pri Svetu za gospodarstvo. Izdelan je že 10-leten načrt za razvoj turizma. V turizmu pa bo treba vložiti precejšnja investicijska sredstva, predvsem za prometna sredstva in za obnovo oziroma rekonstrukcijo cest, postavitev bencinske črpalke v Zagorju — na Izlahah pa bo treba dokončati bazen in ostale objekte ter preskrbeti več ležišč za potujoče goste.

OBRTI GROZI SUŠMARSTVO

V družbenem planu za lanske leto je bila nakazana potreba za ustanovitev nekaterih obrtnih delavnic, predvsem na področju uslužnostnih obrti. Stanje pa se ni še nič popravilo. Pereč problem je vajenski kader in nekaterim strokam grozi, da jih v prihodnje ne bo več. Po ugotovitvah je temu največ krivo, zelo razvito sušmarstvo v občini, to še posebej v šiviljski, kroja-

ški, kleparski, mizarski in zidarski stroki. Na račun sušmarjenja si nekateri boljše svoj življenjski položaj.

Proti temu škodljivemu pojavu bo treba najodločneje nastopiti. Najti bo treba način, da se odpre nekaj obrtnih delavnic, vajenski kader pa usmeriti v stroke, ki izumirajo.

Promet se je v zadnjem času precej izboljšal. V prihodnje pa bo treba nadomestiti izrabljena in že doslužena vozila z novimi, ki bodo nudila ljudem hitrejšo uslugo in prihranila tudi delovne moči. V podjetju »Avto-prevoz« bo treba rešiti vprašanje zelo visokih cen uslug.

PREDLOG DružBENEGA PLANA ZA LETO 1957

Po pregledu je bil družbeni plan na območju občine Zagorje v lanskem letu dosežen povprečno s 96,56% in sicer: v industriji s 96,22%, v obrti s 93,14%, v trgovini družbenega sektorja s 101,35%, v trgovini zadržnega sektorja s 105,47%, v gostinstvu s 87,59% in v prometu s 110%. Družbenega plana niso dosegli v Tovarni konfekcije »Sava« zaradi štirimesečne redukcije električnega toka, v krojaško-šiviljski stroki zaradi sušmarstva, v slikarsko-plesarskem podjetju zaradi nepravilnih tarifnih postavk, v Tovarni keramičnih izdelkov na Izlahah zaradi težkoč v I. polletju ter trgovski podjetji »Preskrba« in »Izbira«.

V Zagorju so že razpravljali o predlogu družbenega plana za leto 1957. Pri ustvarjanju bruto produkta je bilo lani zaposleno 2877 delavcev in nameščenecv ter 24 vajencev, za leto 1957 se pa predvideva povišanje števila zaposlenih od 2877 na 2954 delavcev in nameščenecv in od 24 na 25 vajencev.

Iz naših delovnih kolektivov

V hrastniški Steklarni osvajajo nove izdelke

Lani so v Steklarni izdelali 50 oblik novega stekla — V novem slikarskem obratu izdelujejo razno dekorirano steklo, po katerem je vedno večje povpraševanje — Povezava z ljubljanskim centrom za pospeševanje gospodinjstva — Večji izvoz v Anglijo in Švico — Nižje cene mnogim steklarskim izdelkom

Hrastniška Steklarna je imela lani nekaj precejšnjih težav, ki so ji onemogočile, da bi se bolj presegla proizvodnjo, kot so nedvomno vsi steklarji želeli. V prvi vrsti zaradi pomanjkanja, ki jim je napravljal precejšnjo škodo, in seve zaradi

kreditov, ki jih včasih niso mogli pravočasno dobiti.

Sicer pa je delovni kolektiv lani močno spremenil običajen način proizvodnje. Predvsem so začeli izdelovati okrog 50 oblik novega stekla, takšnega, ki gre bolje v prodajo.

NAS KOMENTAR

Poljske volitve

Med najvidnejše dogodke minulih sedem dni velja pač prišteti poljske parlamentarne volitve. Velikanska zmaga kandidatov Ljudske fronte je najboljši dokaz, da je poljsko ljudstvo sprejelo novo politiko svojega vodstva. Po lanskem oktobru, ko so voditelji Poljske Združene delavske stranke skupno s koalicijskimi partnerji odločno stopili na novo pot in pretrgali s staro, okosteno politiko, so bile nedeljske volitve najvažnejši dogodek v politični zgodovini Poljske zadnjih let. Pomembne so bile posebej zaradi tega, ker na njih ni šlo zgolj za izbiro kandidatov v Sejm, temveč tudi za potrjevanje tako imenovane oktobrske politike. Bile so torej plebiscit v pravem pomenu besede.

Odločitev poljske Ljudske fronte, ki je le kratke tri mesece po pomembni spremembi v poljskem političnem življenju razpisala nove volitve, je bila dokaj junaška. Pomisliti je namreč treba, da so široka demo-

kratizacija političnega življenja in velike reorganizacijske spremembe v državnem in partijskem aparatu povzročile, da je prišlo do različnih premikov in da vrste Ljudske fronte, katere so očistili raznih nazadnjaških in stalinističnih elementov, niso bile na zunaj tako trdne, kakor v normalnih pogojih. Toda vodstvo PZDP z Vladislavom Gomuľko na čelu je pogumno postavilo vprašanje: »Za ali proti poljski poti v socializem?« Odgovor je danes znan! Ogromna večina poljskega ljudstva se je izjasnila za program Ljudske fronte in tako potrdila, da je s svojim vodstvom enotna in vseh vprašanjih, ki stoje pred njim.

Poljski Sejm bo prišel zasedati približno čez mesec dni. Vrsta problemov stoji pred njim. Gospodarske težave izvirajo še iz minulih let in poljski parlament bo februarja govoril o njih. Dalje so na dnevnem redu pomembna vprašanja delavskega samoupravljanja. Znano je, da so na Poljskem pri-

čeli uvajati delavsko samoupravljanje. Razvoj teh organov delavske samouprave terja vsekako podrobno proučevanje, zlasti tam, kjer jih še ne uvažajo. Spodbudno pa je, da se prav na Poljskem delavci najbolj zanimajo za to vprašanje in da vlada ter poljska partija kažeta živo zanimanje za sodelovanje delavcev pri upravljanju družbene lastnine.

V kratkem razdobju treh mesecev je Poljska doživela dva dogodka, ki bosta v njeni bogati zgodovini ostala zapisana z zlatimi črkami. Poljsko ljudstvo stopa danes po novi poti, ki so jo zaznamovali oktobrski dogodki. Ohranitev in uveljavljanje oktobrskih pridobitev ostaja danes njegova glavna naloga, v istem duhu pa bo deloval tudi novi Sejm, v katerem je le 80 poslancev starega parlamenta. Družbeno-politične spremembe so terjale tudi kadrovske spremembe. In Poljski so dokazali, da sedanji poslancem v polni meri zaupajo.

Proizvodnjo bomo dvignili le s plačevanjem po učinku dela

(Nadaljevanje s 1. strani)

med mesec, so delavci delali celo po 16 ur dnevno.

LOJALNA IN NELOJALNA KONKURENCA

V trgovskih podjetjih so zaposleni predvsem kvalificirani delavci. Kljub temu, da imajo opravka tako z blagom kot z denarjem, njihove plače niso visoke. Mnenja so, da kategorizacija, ki je bila izdelana leta 1954, za današnje razmere ne ustreza, saj ima n. pr. pomočnik s 7-letno prakso v trgovskem podjetju »Potrošnja« Krško le 7500 din mesečnih prejemkov. Z dvigom plač bodo skušali zadevo urediti tako, da bo prišla nekoliko bolj do izraza delovna doba.

Trgovsko podjetje na veliko »Grosista«, Videm-Krško ima močno konkurenco. Grosistična podjetja, ki so bila ustanovljena v prvih povojnih letih, imajo boljše pogoje za delo, ker so si lahko v tem času preskrbeli dovolj prevoznih sredstev, zlasti tovornjakov, ki so za podobna podjetja neogibno potrebni. Takša podjetja ostro konkurirajo novoustanovljenim podjetjem, tako da celo prodajajo nekatere proizvode pod ceno. Poleg lojalne konkurence pa se včasih pojavi tudi nelojalna. Tako je n. pr. predstavnik sosedske občine prepovedal nakupovanje od »Grosista«, Videm-Krško, in sicer zato, ker imajo v njihovi občini tudi grosisti-

no podjetje, katerega morajo domača podjetja podpirati. S tem pa je še zagotovljeno, da bo denar ostal v občini. Verjetno se pa s tem predlogom ne bodo strinjali potrošniki, če bodo trgovska podjetja na drobno nakupovala morda slabšo robo po isti, ali pa celo po višji ceni, kot jo ponujajo drugod.

V podjetjih so plače različne za ista delovna mesta. Prav zaradi tega bo ustanovljen posvetovalni organ pri občinskem ljudskem odboru, ki bo spremljal tarifno politiko v občini Videm-Krško in jo pravilno usmerjal ter s tem pripomogel k dvigu storilnosti.

STT v Trbovljah za naše rudarje

* Strojna tovarna v Trbovljah je sklenila tretjo serijo jeklenih opornikov — jamskih stolk za premogovnike. Zanimanje za jeklene jamske stolke je v naših rudnikih vedno večje, ker se z uporabo jeklenih stolk prihrani zelo veliko dragega jamskega lesa in se z njimi ustvarjajo ugodnejši pogoji za mehanizacijo rudnikov. Tako je tovarna preteklo leto izdelala 5700 stolk, letos pa je proizvodnja teh stolk zaradi velikega povpraševanja po njih povečana od prvotnih 8000 na 12 tisoč kosov. Tovarna upa, da bo dobila dovolj materiala na razpolago za izdelavo jeklenih stolk. Glavni dobavitelj je Železarna Sisak, ki mora letos poslati za proizvodnjo teh stolk 650 ton jeklenih, brezvlivnih cevi.

Iz naših delovnih kolektivov

Rekonstrukcija v hrastniški Kemični lepo napreduje

Čeprav opravljajo v hrastniški Kemični tovarni vsa rekonstrukcijska dela s svojimi lastnimi sredstvi, ista lepo napreduje. V tovarni sodijo, da bodo konec januarja že lahko pogledali tri nove rekonstruirane obrate, in sicer: obrat za izdelovanje Glauberjeve soli, obrat za izdelovanje kristalne sode in obrat za izdelavo magnezijevega fosfata. Ti trije važni obrati bodo omogočili, da bo tovarna letos izdelovala tudi takšne proizvode, po katerih je veliko povpraševanje in od katerih so morale naše tovarne enega celo uvaževati.

Sicer pa tovarna vedno bolj izpopolnjuje izdelovanje različnih izdelkov. Trenutno izdelujejo že 33 izdelkov in ni dvoma, da bodo v bodoče število še povečali.

Hkrati z novimi obrati sodijo, da se bo letos povečala proiz-

vodnja po vrednosti za kakih 70 milijonov dinarjev. Tovarna je že sedaj izvažala nekatere svoje izdelke, računajo pa še na novo tržišče, zlasti v Egiptu in drugih državah Bliznjega vzhoda.

Svoj lanskeletni proizvodni načrt je tovarna izpolnila s 104%, v upeničarskem obratu pa celo več.

DOMAČE GOSPODARSKE NOVICE

● DOMAČE ELEKTRIČNE LOKOMOTIVE. Združenje elektroindustrije je iz štirih podjetij — »Rade Končar«, »Sever«, »Elektro-Srbija« in »Svetlost« — ustanovilo kooperativno skupino, ki bo po tuji licenci začela izdelovati električne lokomotive za potrebe naše železnice.

● LETOS MNOGO ELEKTRIČNIH APARATOV ZA GOSPODINSTVO. Predvidevajo, da bodo letos naše tovarne izdelale nad 900.000 raznih električnih aparatov za gospodinjstvo. Od tega samo kuhalnikov okrog 500.000.

● NOVO POMORSKO PODJETJE. V Splitu je bilo ustanovljeno še eno pomorsko podjetje za prekomorski tovarni promet, ki nosi ime »Prekomorska svobodna plovba«.

● TEHNIČNA POMOČ JUGOSLOVANSKEMU KMETIJSTVU. Po podatkih iz Zveze kmetijsko-gospodarskih zborm je po končanem programu ameriške tehnične pomoči namenjena jugoslovanskemu kmetijstvu v letu 1957 določena vsota 584.575 dolarjev.

● DRUGI SEJEM MODE IN USUNJA V LJUBLJANI. S sodelovanjem domačih in tujih razstavilcev bo na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani od 30. marca do 7. aprila II. sejem mode in usnja. Na njem bodo prikazane najnovejše pomladanske in poletne tkanine, oblačila, modeli moderne obutve, usnje in galanterija, stroji za tekstilno, usnjarsko in čevljarstvo industrijo itd.

● SEJEM PROMETNIH SREDSTEV. Po tej razstavi bo na tem razstavišču še sejem prometnih sredstev, na katerem bodo prav tako sodelovali tuji razstavilci. Tu bodo prikazana razna vozila: avtomobili, motorna kolesa in druga prometna sredstva.

● NASE LADJE ZA TUJINO. Splitska ladjedelnica je sklenila pogodbe za gradnjo 11 prekomorskih ladij za Poljsko, Švico, Švedsko in Norveško.

● DOMAČI TRANSPORTNI TRAKOVI. V tovarni »Sava« v Kranju bodo letos izdelali okrog 10.000 metrov gumijastih trakov do 1,2 metra širine. S tem bodo prihranili naši državi mnogo dragocenih deviz, kajti doslej smo morali te trakove izključno uvažati.

Tržna inšpekcija na sledi

Okrajni in občinski inšpektorati so ob pregledih v letu 1956 ugotovili nedovoljeno pridobljeno premoženjsko korist v znesku 1.881.000 dinarjev in gospodarsko škodo v znesku 11.347.323 dinarjev

Okrajni in občinski tržni inšpektorati so ob pregledih v letu 1956 ugotovili nedovoljeno pridobljeno premoženjsko korist v znesku 1.881.000 din in gospodarsko škodo v znesku 11 milijonov 347.323 din.

Tržne inšpektoriate v vse občine

Od osem občin trboveljskega okraja imajo tržne inšpektoriate v treh občinah in sicer v Trbovljah, na Senovem in v Vidmu-Krškem. Tržni inšpektorat je bil tudi v občini Brežice, vendar so ga opustili, ker je tržni inšpektor odšel v drug okraj. V statutih vseh občin so pred-

tem področju dela mnogo več storili.

Zakaj nastajajo primanjkljaji v trgovinah?

Kaj reden pojav so primanjkljaji v trgovskih poslovalnicah, ki spričo velikega prometa sicer ne predstavljajo posebnega problema, saj znašajo komaj 4%. Problem pa je v nečem drugem, in sicer, da primanjkljaj izkazuje le nekatere trgovine. Tržni inšpektorati so si mnogo prizadevali, da bi dognali поближе vzroke tega pojava in kako ga odpraviti. Največkrat je krivda v tem, da trgovska pod-

inšpekcija dognala v gostinskem podjetju v Vidmu-Krškem. Tako je imelo podjetje okrog 800.000 din obratnih sredstev, primanjkljaj pa je znašal nad 1 milijon dinarjev. Primanjkljaji so nastali že prej, kar da slutiti, da so bile vse inventure poprej narejene nezanesljivo, ali pa bile celo ponarejene. Sam upravnik podjetja je svetoval poslovodnikom, ko je zvedel za primanjkljaje, naj jih prikrijejo. — Malomarno poslovanje je inšpekcija ugotovila nadalje pri gostinskem podjetju »Celuloza« na Vidmu, tako je dognala primanjkljaj 1047 l vina, 103 l žganja in več 10 litrov likerja itd. Knjigovodstvo so opravljali kar »po domače«. Prodajali pa so pijačo tudi mimo knjigovodstva, blago se je izdajalo kar brez pošiljalnih listov in podobno. Upravnik podj. se bo moral zagovarjati za tako poslovanje.

Poljoprivredna zadruga Vela Luka ima v Trbovljah svoje gostišče, ki pa je poslovalo v nasprotju s predpisi. Gostišče bi smelo prodajati samo vino, ki je pridelek zadruga ali pa njenih članov. Inšpekcija pa je dognala, da je zadruga nakupovala vino širom po Dalmaciji in ga prodajala kot pridelek zadruga Vela Luka. Gostišče je poslovalo samo pod krinko zadruga Vela Luka. Dokaz temu je tudi, da je gostišče odvedlo zadrugi samo 20.000 din dobička, čeprav je znano, da je znašal dejanski promet tega gostišča približno 22 milijonov dinarjev.

Tudi v gostišču »Na hribčku« v Trbovljah, ki deluje v sestavi Vinarske zadruga Brežina, je bil ugotovljen primanjkljaj v znesku 286.246 din. Primanjkljaj pa je nastal tudi v založni kleti v znesku 11.426 din.

Na razvoj in napredek gostinstva pa seveda kvarno vpliva tudi nedovoljeno točenje alkoholnih pijač na domovih in v kletih proizvajalcev oziroma pridelovalcev. Izračun je pokazal, da je bilo te nezakonite prodaje vina precej nad 10 vagonov vina na leto. Vse to seveda vpliva

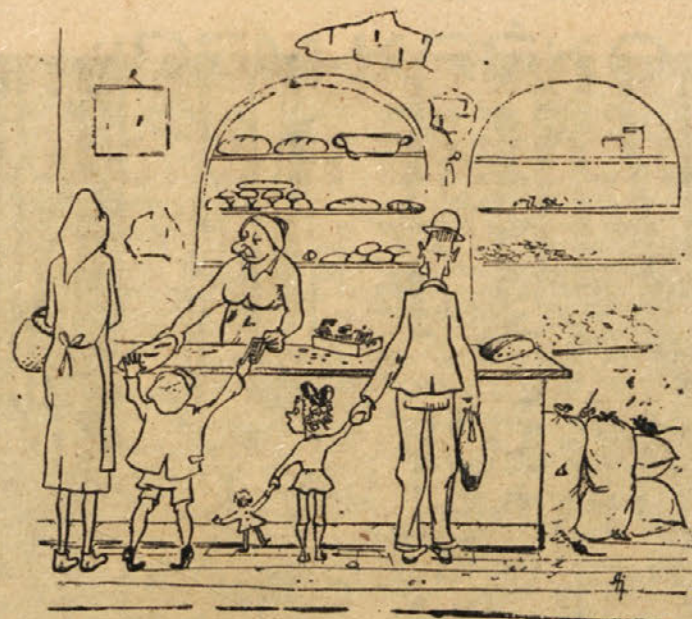
na promet v gostinskih lokalih. V zadnjem času je bilo ugotovljeno v vinorodnih krajih, da se vedno več ljudi ukvarja s prekupčevanjem vina.

Kontrola v 322 obratih živilske stroke

Največ pregledov so inšpekcije izvršile v obratih živilske stroke in sicer v klavnicah, mesnicah in trgovinah. V okraju je 491 živilskih obratov, komisije pa so jih pregledale tri četrtine.

Komisije so bile pri teh pregledih prav kritične in so marsikaj ugotovile. Najbolj kritično stanje so našle v mesnicah in klavnicah. Tako je bilo začasno zaprto kar 12 obratov, za stalno pa pet. Po razmerah, v kakršnih so komisije našle te obrate, bi jih bilo treba zapreti še več, vendar jih zaradi krajevnih potreb niso mogle.

Pri pregledih pa so inšpekcije ugotovile, da bi bilo mogoče marsikaj izboljšati, in to z majhnimi sredstvi. Treba bi bilo samo malo več prizadevnosti samega osebja, pa tudi potrošniki bi lahko vplivali na boljše ureditev teh prostorov. Tako je komisija ugotovila nerednost pri podjetju »Rog« v Trbovljah, posebno stanje je komisija ugotovila tudi v klavnicah v Hrastniku, v Sevnici, na Raki, v Breži-

Z eno kruh z drugo denar...

cah, Krškem in drugje. V senovski občini so kar štiri klavnice, a niti ena ni izpolnjevala predpisanih pogojev. Klavnica v Brežicah ne ustreza niti v gradbenem pogledu. Ta klavnica je stara in je za podreti. Pregledanih je bilo nadalje okrog 30 mesnic. Najboljše urejene mesnice imajo v Brežicah. V Trbovljah so med drugim skrajno slabo in nehygienično urejene trgovine za zelenjavo. Vprašanje potrebnih investicij je bilo že načeto, vendar do danes še ni urejeno.

S težavami se bori tudi trgovsko podjetje »Krk« na debelo v Brežicah. Njegova skladišča so majhna in polna in kvečjemu primerna za eno trgovsko poslovalnico, ne pa za podjetje, ki dosega milijardni denarni promet.

Se veliko primerov raznih nepravilnosti je bilo ugotovljenih, ki pa jih zaradi pomanjkanja prostora ne moremo vseh navesti. Mogoče bomo o priliki še pisali o tem vprašanju.

-ar-

Razmere v Dijaškem domu in industrijskem internatu v Trbovljah

Popravimo napake

Razmere v obeh trboveljskih internatih — industrijskem in dijaškem — kolikor jih mesto trenutno premore, so že nekaj časa nezadovoljive. O tem se je razvila precej živahna debata tudi na nedavni občinski mladinski konferenci, ki je vsa stvar še nekoliko pobleže osvetlila.

V trboveljskem Dijaškem domu nimajo nobenega internatskega ali kakšnega drugega odpora, se pravi, da je upravnik

sam in edini gospodar v hiši. Ta praksa se pa že dalj časa kaže v nepovoljni luči, zlasti pride še do izraza ob raznih dogodkih, ki se pojavljajo v tej

darske šole v Trbovljah hrana sicer ni slaba in se nad njo mladinci ne pritožujejo. Pač pa jih bole razne razlike, ki se delajo med mladimi rudarji in

Mladince iz industrijske rudarske šole je zmotil na fotografiranju reporter ravno pri dopoldanski malici

ali oni obliki. Na kratko: dijaki s svojimi pripombami in upravljenimi pritožbami ničesar ne dosežejo. Tako se je pred kratkim zgodilo, da so dobili oskrbovanci tega doma plesnivo salamo, hrana pa je bila tudi že nekaj časa slaba. Pritožili so se pri upravniku, ta pa jih je zavrnil z besedami: »Mi v internaciji še takšne nismo imeli...«

Sploh je v tem domu — tako so povedali mladinci — pogosto slišati take besede in dijaki jih seveda ne razumejo. To, da je bilo življenje v času vojne višje zelo slabo, dobro vedo, toda povsem upravičeno se jim zdi, da danes za svoje pošteno plačilo dobe tudi pošteno oskrbo.

V internatu Industrijske ru-
električarji in drugimi vajenci pri namestitvi v domu, nepravilni odnos tamkajšnjih vzgojiteljev do njih itd.
Gojenci Dijaškega doma kakor tudi mladi delavci iz internata industrijske rudarske šole predlagajo, da posebna komisija pregleda stanje v obeh internatih.
Dijaki so nadalje mnenja, naj bi upravnik Dijaškega doma v prihodnje opravljal le te posle in ne hkrati tudi delo profesorja na gimnaziji kot doslej. Na gimnaziji namreč poučuje skoro cel dan in ga tako že to delo živčno močno utruja. Tega se zdi, da danes za svoje pošteno plačilo dobe tudi pošteno oskrbo.

V internatu Industrijske ru-

Zavarovancem v korist

Izboljšanje zdravstvene službe v Hrastniku

Ze večkrat so oblastni organi in tudi delovni kolektivi v Hrastniku razpravljali o slabi zdravstveni službi v domačem kraju. V rudarskem delu Hrastnika je bilo odprto vprašanje zdravnika, manjkal pa je tudi zobozdravnik — dentist. Tako je moral en sam zdravnik uredinirati za celotno hrastniško dolino.

Z reorganizacijo zdravstvene službe in ustanavljanjem zdravstvenih domov po občinah, ki pa se je zdravstvena služba v kraju znatno izboljšala. Tako ordinira sedaj za rudnik in center Hrastnika zopet poseben zdravnik, medtem ko imata Steklarna in Tovarna kemičnih izdelkov zdravnika že od prej.

Vodstvo začasnega zdravstvenega doma je v rokah tovariša dr. Jožeta Toplaka, predsednik upravnega odbora pa je tovariš Franc Sihur. Upravni odbor in ostali se sedaj trudijo, da se zdravstvena služba v Hrastniku še in še izboljša. Nekaj uspehov je že, glavni problemi se pa še rešujejo. predvsem pa vprašanje zobozdravstvene službe. Do sedaj je bil namreč v Hrastniku en sam dentist, a še ta ni bil stalen. Tako so ljudje čakali od štirih ali petih jutraj v čakalnici, da so prišli na vrsto. Kako mučen je zobobol prav tako pa čakanje na zobnega zdravnika.

Omenili smo že, da v Hrastniku se nimajo zdravstvenega doma, vendar je tudi ta v bližnji prihodnosti na vidiku. Samo še več dobre volje bo treba od hrastniških podjetij in same občine. Da je opaziti razumevanje za izboljšanje zdravstvene službe, vidimo že iz tega, da so občinski LO in ostali prispevali za opremo zoba ambulante preko 1 milijon dinarjev.

Ko že obravnavamo ureditev in izboljšanje zdravstvene službe, se dotaknimo še nekega drugega vprašanja in sicer — čakanje na zobnega zdravnika.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Higiena pa taka...

videni tržni inšpektorati in bo seveda potrebno, da prizadete občine izpolnijo ta predpis.

Lansko leto 1382 pregledov

Kaj obsežno delo so preteklo leto opravili tržni inšpektorji v občinskem oziroma okrajnem merilu. Tako so občinski tržni inšpektorati v navedenih treh občinah opravili 425 inšpekcijskih pregledov v 115 trgovskih podjetjih, v 41 kmetijskih zadrugah, v 2 industrijskih podjetjih, v 101 gostinskem podjetju oziroma gostišču, v 41 prodajalnih mesu, v 71 državnih in zasebnih obrtnih obratov oziroma delavnicah in na 26 trgih oziroma sejmiščih. Okrajni tržni inšpektorat pa je izvršil lansko leto 957 inšpekcijskih pregledov, in to v 218 trgovskih podjetjih, v 134 KZ, v 33 industrijskih podjetjih, v 195 gostiščih, v 17 pekarnah, v 4 gradbenih podjetjih, v 303 obrtnih obratih in na 68 trgih oziroma sejmiščih. Medtem ko so občinski tržni inšpektorati naznanili v kaznovanje 67 pravnih in fizičnih oseb, je okrajni tržni inšpektorat priglasil v kaznovanje 235 primerov.

KAZENSKA IN GOSPODARSKA SODIŠČA, SODNIK ZA PREKRŠKE IN DISCIPLINSKA SODIŠČA SO IZREKLA NASLEDNJE KAZNI

Denarnih kazni je bilo izrečenih v znesku 705.200 din, povračilo za prizadejano gospodarsko škodo znaša 3.076.490 din, prisilitev nedovoljene premoženjske koristi pa 27.770 din. Izrečena zaporna kazen znaša skupno 9 let in 6 mesecev, nadalje sta bila izrečena dva disciplinska ukora s pozivom na povračilo gospodarske škode v znesku 16.128 din. Skupno so vsi tržni inšpekcijski organi v letu 1956 ob svojih pregledih ugotovili nedovoljeno pridobljeno premoženjsko korist v znesku 1.881.197 din, storjena gospodarska škoda pa znaša 11.347.323 din.

Naznanila se vse prepočasi rešujejo

Velika je škoda, ki jo je ugotovila tržna inšpekcija v našem okraju, vendar pa ni razumljivo, da se prigrasitve tržnih inšpektorjev o ugotovljenih nerednostih tako počasi rešujejo, s čimer se rušita ugled in avtoriteta teh kontrolnih organov, prav tako pa tudi izrečena kazen ne bo dosegla pričakovanega moralnega učinka, kajti še vedno niso rešene prigrasitve o ugotovljenih nerednostih, ki so bile vložene že pred enim letom. Pri pregledih so inšpekcije ugotovile veliko število prestopkov predpisov, kar pa se je čisto zgodilo tudi zaradi nepoznavanja teh predpisov. V nekaterih podjetjih odgovorni uslužbenci le površno ali pa sploh ne sledijo izdanim predpisom, kar ima seveda za posledico kršitev zakonskih določil. Zbornice posameznih strok bi morale na

jetja, v katerih sestavi delujejo posamezne trgovske poslovalnice, nimajo organizirane kontrolne službe. Le z rednim nadzornim poslovanja posameznih trgovin bo mogoče te napake odpraviti. Tako so na primer na Senovem v trgovskem podjetju »Preskrba« več let prikrivali 3-milijonski primanjkljaj. To je bilo samo mogoče, ker ni bilo prave kontrole. Sicer pa primer na Senovem ni bil osamljen.

Tržni inšpektoriat je lani ugotovil primanjkljaje v naslednjih trgovinah:

V prodajalni Požun v Trbovljah 284.000 din, v prodajalni Retje v Trbovljah 11.000 din, v prodajalni Razboršek v Trbovljah 83.000 din, v prodajalni »Vitaminke« v Trbovljah 140.000 din, v KZ Dobovec 151.000 din, v KZ Globoko 121.895 din, v KZ Pišce 343.629 din, v KZ Izlake 134.000 din, v prodajalni »Rudan« v Krmelju 93.944 din, KZ Dole pri Litiji 1.190.549 din in še druge.

Tudi v gostinstvu primanjkljaji

Večji primanjkljaj, kakor pa so znašala obratna sredstva, je

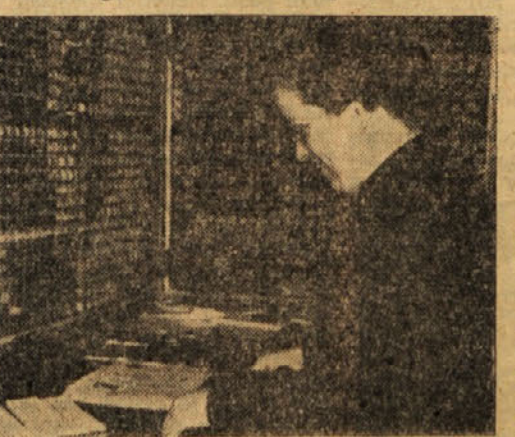
Inšpekcija bo imela še mnogo dela...

Naša razglednica

Dvoje posnetkov iz Delavskega doma

Odkar so se odprla vrata novega Delavskega doma, jih domala vsak dan srečujemo — blaginjičarko pri njenem prodajnem okencu, garderoberke ob dolgem pultu garderobe, kurjača v kotlarnici, ki skrbi za toploto v vseh prostorih doma, biljeterje v svetlomodrih oblekah, kinooperaterja tam gori v kabini pri filmski aparaturi, ki dan za dnem enakomerno teče in — še mnoge druge.

Tokrat smo posneli na naš filmski trak le troje obrazov iz tega trboveljskega kulturnega hrama. Predstavljamo vam blaginjičarke in garderoberke:

MALO VSTRAN od blaginje je dolg pult — garderoba, kjer vam za deset dinarjev varno shranijo vaš plašč in pokrivalo. Tu so zaposlene garderoberke. Njihova služba pa za razliko od blaginjičarske ne traja vsak dan. Na svojem mestu so le takrat, kadar uprizarja gledališče ali pa je na sporedu kakšna druga podobna prireditev. Na filmski trak smo ujeli od večih tovarišic le dve, ki strežeta takoj na začetku dolge mize.

Delo pri garderobi zahteva precej spretnosti, zlasti po končani predstavi, ko bi rad vsak čimprej prišel do svojega površnika in pokrivala. No, in to spretnost so si tovarišice v teh mesecih že pridobile.

Tako. Naš ogled je pri kraju. Sedaj pa — hop — po širokih stopnicah še v glavno, prav velikomestno avlo. Predstava se bo vsak čas začela...

-jak

ZIMSKI
DAN
V
ZASAV-
SKIH
GOZDOVIH

Zadružniki - bojazen je odveč!

Z OBRAČUNSKIMI KNJIZICAMI BI ZGOLJ OLAJŠALI DENARNO POSLOVANJE SEBI IN ZADRUGAM — V BREŽIČAH SO DOBILI ZADRUŽNIKI PRVE KNJIZICE — KAJ PA V OSTALIH KMETIJSKIH ZADRUGAH?

Kar lep čas je minil, odkar so naše zadruge prejemale na vpogled obračunske knjizice. Pa tudi precej časa je poteklo, ko

ZVEDELI SMO

Slab odkup

»Že večkrat smo v vašem listu brali, kako težko je v zasavskih revirjih s preskrbo prebivalstva z mlekom, zato se nam še tembolj čudno zdi, da se v našem kraju nihče ne premakne in stori vse potrebno, da bi tudi mi kmetovalci z Blance in okolice lahko na kak način oddajali v prodajo odvečne količine mleka, ki ga sedaj v glavnem dajemo prašičem. Vsek bi mleko mnogo raje prodal, ker ljudje potrebujejo denar. Mislimo, da bi se dal v našem kraju urediti odkup tega potrebnega življenjskega predmeta. Treba bi bilo nič drugega, kot le malo dobre volje. Že sedaj namreč vozijo mimo Blance po kranjski strani avtomobili, ki pobirajo mleko. Treba bi mu bilo spremeniti le cesto.»

Tako nam je dejal kmet iz okolice Blance, ki se je pred kratkim zgledal v našem uredništvu in nas prosil, da bi na to željo prebivalcev Blance in okolice opozorili pristojne činitele.

je vodstvo brežiške zadruge hranilnice priredilo za vse zadruge v Zasavju posebne seminarje, ki se jih je udeležilo po pet vodstvenih tovarišev iz vsake zadruge, na katerih so podrobno obrazložili prednosti takega denarnega poslovanja.

Zakaj pravzaprav obračunske knjizice? Predvsem zaradi tega, da bi zadružniki, ki prodajajo svoje pridelke svojim zadrugam, lahko imeli natančno evidenco celotnega poslovanja z zadrugo. Na drugi strani pa bi imela podobno evidenco tudi zadruga. In končno najvažnejše: zadružniki na ta način lahko precej prihranijo, saj je znano, da daje zadružna hranilnica določene odstotke na vsako vlogo. Verjetno ni neznano, da so vse vloge strogo tajne in da nima nihče pravico na kakršni koli način posegati v tajnost vlog.

Samo primer: nekje v celjskem okraju je prišel v zadrugo davčni izterjevalec, ki je hotel zvedeti v upravi, koliko ima ta in ta zadružnik denarja vloženega v obračunske knjizice. Vodstvo zadruge je te podatke odreklo. In prav je storila. O višini vloge ve lahko lastnik knjizice in zadruga.

Zatorej je povsem nerazumljivo, čemu v naših zadrugah še niso prikazali zadružnikom pomen in prednosti obračunskih knjizic. Le v brežiški zadrugi so doslej izdali svojim čla-

nom 56 takih knjizic. Videti je, da je omenjena zadruga znala zadružnikom predložiti važnost in pomen takega denarnega poslovanja, in da so zadružniki razumeli, da je tako poslovanje zgolj v njihovo korist.

Kaj pa v ostalih zadrugah? Žal doslej, kot je znano, še nihče niso naročili obračunskih knjizic. Bodisi, da je tu posredni nerazumevanje zadrug, ki niso dovolj podrobno in uporno prikazali zadružnikom pomen tega poslovanja, ali pa — verjetno to ni v najmanjši meri — da vodstva zadrug, zlasti računovodje, ne vejo takega poslovanja. Saj so znani primeri, da so računovodje v tem videli zgolj več dela.

Bodisi tako ali tako! Nobene-ga dvoma ni, da bodo zadružniki slej ko prej spoznali prednosti takega načina vseh njihovih opravkov z zadrugami. Razumljivo je, da je vsakršna bojazen odveč. Kajti vsi tisti zadružniki bodo v bodoče poglobili svoje poslovanje z zadrugami, se pravi, ki bodo prodali za zadrugo več pridelkov, bodo morali kmalu spoznati, da se da na ta način prihraniti precej denarja. Sicer pa: doma je denar brez haske. Če pa je v hranilnici, lahko odlično služi skupnosti in zadrugi.

Pričakovati bi bilo, da bodo zadruge znale tudi v tem primeru prikazati svojim članom vse važnosti in prednosti poslovanja z obračunskimi knjizicami. Ne bilo bi pa prav, da bi se same oddaljevale od tega dela. (v)

Materam, predvsem materam, pa tudi četom!

NEKAJ O ZOBEB

Te vrste namenjam materam, predvsem materam (pa tudi četom) tistih otrok, ki na naši zobni ambulanti v Trbovljah zdravijo svoje ortodontske anomalije. Tako namreč strokovno pravimo izraslim zobom in deformiranim čeljustim.

Takoj v začetku moram povedati, da je tako uspešno zdravljenje odvisno le od sodelovanja pacientov oziroma, če so ti še majhni, od njihovih staršev. In za to sodelovanje bi vas rad pridobil.

Kdo ne pozna grdo zverženih zob pri otrocih (tudi pri odraslih), naprej štrlečih podočnjakov, deformiranih čeljusti, ki tudi pri zaprtih ustih kvarijo izgled mladega obraza? Katera mati ne bi želela težkih okvarlica svoje hčerke odpraviti?

Vse te, včasih težje, včasih manjše motnje v izrasti zob imajo najrazličnejše vzroke, katerih se hočem na tem mestu dotakniti.

Iz zgodovine je znana prirojena in podedovana, naprej štrleča spodnja čeljust in debela mesnata spodnja ustnica Habsburžanov. To je tipična prirojena napaka, bolj pogostna pa so napake, ki niso prirojene, ampak nastanejo šele v otrokovem življenju in ki bi se dale mnogokrat povsem preprečiti. Semkaj sodijo razne okvare čeljusti, nastale zaradi grdih razvad v otrokovem zgodnjem življenju. Najbolj poznan je tako imenovani distalni griz, kateremu je zelo pogosto vzrok sesanje prsta, duke, ali vtikanje drugih predmetov v usta.

Vsi vemo, da mali otroci zelo radi sesajo svoj palec. Če pomislimo na dnevno sesanje prsta — otrok navadno tudi zaspil s prstom v ustih, kjer prst

Nadaljnji zelo pogostni vzrok nepravilne rasti je prezgodnje ruvanje mlečnikov. Do tega pa pride zaradi zobne gnilobe. Posledice tega so bolečine in končno razpad zoba. Zato je važno, da ne dopustimo, da do tega sploh pride. Otroški (in tudi odrasli) zobje naj bodo pod stalno kontrolo zobnega zdravnika. Vsako najmanjšo luknjico je treba sproti zaliti. Pri pravilni negi otroških zob mlečnikov navadno sploh ne bomo (normalno jih niti ne smemo) ruvali, saj bodo sami izpadli, ko jim pride čas.

Ob prezgodnjem izdiranju mlečnih zob oslabijo namreč dražljaji, ki spodbujajo kost k rasti, zaradi česar čeljust v pri-zadetem predelu v rasti zaostane. Ko pozneje vznikajo stalni zobje, najde zadnji med njimi navadno svoje mesto že zasedeno. Zato se postavi poleg določenega mu mesta, ali pa enostavno zastane visoko v čeljusti.

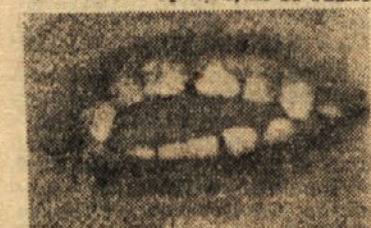
In taki zaostali zobje so pogosto izvor raznih težav. Iz njih se večkrat razvijejo svojevrsne bule, imenovane ciste. Te se pogosto pozneje, ko zaradi svoje stalne rasti pridejo v stik z zunanjim svetom, inficirajo in zagnojijo. Da, ugotovili so celo primere, ko se je iz takih cist razvil in s smrtno končal rak.

Zaradi vsega povedanega take zaostale zobe navadno operativno odstranimo.

Pa ne samo, da je treba zobe zelo zgodaj zdraviti, bolj pravilno bo, če bomo pazili, da jih zdraviti sploh ne bo treba. S primerno prehrano otroka in z zelo zgodnjim uvajanjem zobne krtačke v otrokova usta bomo največkrat prihranili zob preprečili. Skrb za lepe, v urejeno zobno vrsto nanizane zobe naj torej ne nastane tedaj, ko preplašena mati pri otroku ugotovi grdo skrivljeno zobovje, ampak že mnogo, mnogo prej.

Ko pa je že vse to zamujeno, ali pa se morda ni dalo niti preprečiti, je treba vzeti stvari pač take, kakršne so. Ostane nam samo še, da pravočasno začnemo z odpravljanjem nastalega zla. Treba je torej zagnati, dasi je to največkrat dolgotrajno in drago.

Za tako imenovano uravnavanje zob nam največkrat služijo različni aparati, ki so razne

kombinacije vijakov, vzvodov, elastičnih peres in podobnih pripomočkov.

Zob pa je živ in zelo občutljiv organ. Napravili bi mu medvedjoo uslugo, če bi ga hoteli v kratkem času z grobo silo premakniti na zaželeno mesto. Tedaj bi mu njegovo nasadišče usodno poškodovali in zob bi se v prav kratkem času omajal in izpadel. Zob je treba z raznimi pripomočki in z velikim potrpljenjem počasi potiskati na mesto, kjer ga želimo. Za tako delo je treba res mnogo potrpežljivosti in vztrajnosti, in to od samega zdravnika kakor tudi od zdravljenca oziroma njegovih staršev. Vstavljen aparat je namreč treba nositi vztrajno in potrpežljivo, saj je zdravlje-

nje navadno dolgotrajno. Večkrat se raztegne tudi v leta. Pri pacientu, ki se je aparata po nekaj mesecih naveličal in ga odložil, se zobje kaj hitro pomaknejo nazaj proti svojemu staremu mestu in aparat postane

ne popolnoma neraben. Če bi hoteli tako pretrgano zdravljenje nadaljevati, je za to seveda potreben nov aparat, torej novi stroški od začetka.

Zato je torej važno, in tega ne moremo starešem otrokom nikdar dovolj ostro zabičati: otrok mora aparat po navodilu zdravnika stalno, ponavljamo še enkrat, stalno nositi! Vsaka, tudi kratkotrajna prekinitve zdravljenja pomeni popolni neuspeh — zdravljenje je treba začeti spet od začetka!

Končno bomo našli še neko, rekli boste neumestno vprašanje: zakaj mi krivo raste zobje ali celo čeljusti uravnavamo? To je razumljivo — boste rekli — zaradi nelepega izgleda pohabljenih zob, čeljusti in obraza.

Imate prav, toda le delno. Se ni dolgo tega, ko je na primer tudi stara jugoslovanska zdravstvena oblast izhajala izključno s stališča, da so ortodontske anomalije le kozmetični defekt. In v tistih časih, ko so bili zdravstvu krediti neprimerno bolj skopo odmerjeni, kakor so danes, seveda za tako »lukusuzno« zdravljenje ni bilo sredstev. Pa tudi sicer mi ni znano, da bi se v tistih časih razen pionirjev našega zobnega zdravstva, prof. dr. Ranta, sploh še kdo v Sloveniji ukvarjal z ortodontijo.

No, časi so se spremenili. Znanost je ugotovila, da so ortodontske anomalije poleg lepotne napake zelo pogost vzrok občutkov manjvrednosti prizadetega človeka, kjer je večkrat močno okrnjena njegova zdravstvena osebnost, zlasti pri ženskem spolu, nadalje da so ortodontske anomalije največkrat tudi osnovni vzrok težkih zobnih obolenj: v mladosti piškavost zob, v nekoliko poznejših letih (toda nikakor ne v starosti) pa paradontoza — majavost in prezgodnji izpad zobov.

Zdravljenje ortodontskih anomalij pomeni torej osnovno profilakso (preprečenje) vseh zobnih obolenj.

Seveda pa naše socialno zavarovanje prav gotovo ne bo navdušeno, kadar bo treba pri pacientu ponovno plačevati ortodontski aparat, zgolj zaradi njegove malomarnosti, ko iz same komoditete in nezanimanja staršev otrok prvega aparata ni nosil. O. S.

Inž. Rudolf Babič:

4

(Nadaljevanje)

VIDEL SEM ZLATO MOSKVO

Tudi ta sofer je pustil tedaj svoj taksi na ulici in je odšel gledat Maršala. Naprej bi vam rad pripovedoval z njegovimi besedami, vsaj smiselno. Rekel mi je: »Tito je krasen fant. Zelo mi je bil všeč, ampak naša je grdo zafrenknil! Zinil sem od začudenja, saj se mi ni zdelo, verjetno, da je šel Tito v ta namen v Moskvo. Sofer pa je nadaljeval: »Veš, pri nas je v navadi, da se tedaj, če se kdo z vrha pelje h kakšni predstavi, seji ali podobno, blokira cela ulica. Nobeno vozilo ne sme biti na cesti. Ljudje pa morajo stati le na trolejariju in močen oddelek milice skrbi, da nihče ne prestopi roba ceste. Pripeljejo se vedno v oklopnem luksuznem avtomobilu, ki je od vseh strani blokirani z miličniki na motorjih. Na ta način so tudi Tito vozili po Moskvi, on pa se je tega kaj kmalu naveličal. Počikal je svoj avto, sam je sedel za volan, za njim pa sta sedela Hruščev in Bulganin. No, že to je bilo precej nenavadno za take priliko, a najhuje še pride: ko so se pripeljali na Rdeči trg, kjer je bilo na desetisoce

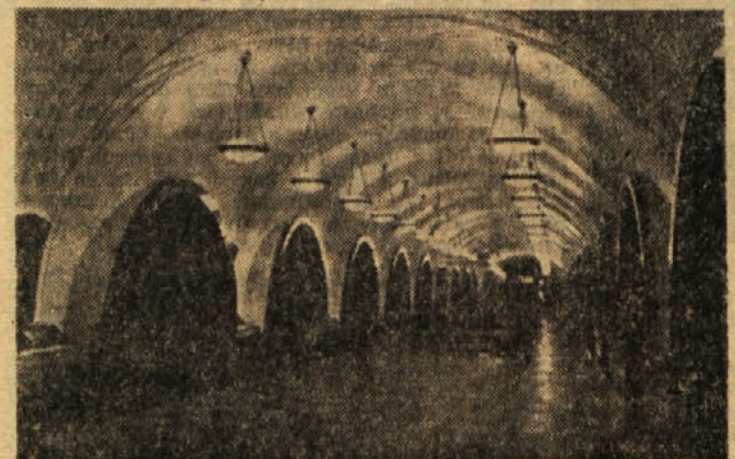
ljudi, glava pri glavi, je Tito z avtomobilom prebil kordon milice, zapeljal med narod in — izstopil. Seveda tudi našima ni nič drugega preostalo. Nato je nekaj časa molčal, potem pa je spet začel govoriti: »Radoveden sem, kako jima je bilo kaj pri srcu. Po kratkem presledku se je spet obrnil k meni in me vprašal: »Kaj misliš, ali si bodo sedaj tudi brez Tita upali med narod?« Mislim, da je vsak komentiral odveč.

Kmalu pa sem ugotovil, da se tudi brez takšnih lahko orientiram. Kremelj stoji sredi mesta na griču, tako da od povsod lahko vidiš peterokrako zvezdo na njegovem najvišjem stolpu. Samo v kakšni ozki predmestni ulici lahko prideš v zadrego, ker ti hise zakrivajo razgled. Razen tega pa smo odkrili, da je vsepovsod v Moskvi polno malih lesenih hišic — sprovčnih birojev — in da to pomeni urade za informacije. Za 20 kopejk ti povedo naslov vsakega urada ali trgovine, na plačilni blok pa napišejo številke trolejbusov ali metroja, s katerim prideš od tam, kjer si, na zaželeno mesto.

Pa ne samo to: za 50 kopejk zveš tudi lahko addresso vsakogar, ki ga iščeš, seveda če veš, kako se piše. Na informacijo pa moraš čakati eno uro. V teku časa smo zvedeli, da so to res pravi informacijski uradi, saj ti odgovore skoro na vsako vprašanje. Seveda je cena in čas, v katerem dobiš odgovor, odvisna

ših prometnih prekrškov — saj so ceste nabite z najrazličnejšimi vozili — vedno pa je miličnik v takšnem primeru nastopil s smehom, tako da sem dobil vtis, da je samo pol zares, pol pa za šalo.

Ves promet urejajo avtomatska svetlobna znamenja — semaforji, na vsakem križišču v

Resnično: moskovski Metro je med najlepšimi na svetu!

od zapletenosti. Se celo na pravna vprašanja odgovarjajo. Sicer nam takšni odgovori niso bili potrebni, ker smo skrbeli, da nismo prišli v navskrižje s sovjetskimi oblastmi, razen tega pa smo bili kot tuji državljani imuni. Sicer pa je milica zelo vljudna. Videl sem nekaj manj-

vzvišeni stekleni hišici je miličnik, ki promet samo opazuje. V primeru prometnega prekrška zažvižga na piščal in pokliče krivca k sebi na izpoved. Prehodi preko ceste so naznačeni, vendar pa imajo peši vse pravice pred avtomobilisti. Čez cesto, greš lahko tudi tedaj, ko je

zaprta, vendar le v zaznamovanem pasu. Nekemu tovarišu iz naše skupine se je dogodilo, da je hotel čez cesto izven dovoljenega pasu. Ogledoval si je zgradbe in je enostavno pozabil na ta predpis. Zvižg piščalke ga je sicer takoj spomnil, da se je pregrešil, vendar je bilo že prepozno — moral je na zagovor k miličniku. To se je zgodilo zadnje dni, ko smo vsi popolnoma razumeli rusko, zavedali pa smo se tudi, da smo kot inozemci, posebno pa še kot Jugoslavlani, nedotakljivi. Ko je miličnik začel svojo pridigo, mu je ta odgovoril, da ne razume rusko. Miličnik ga je takoj vprašal, kdo je. Ko je zvedel, da je Jugoslovjan, je miličnik kar zažarel od veselja: zlezel je iz svoje hišice in ga osebno peljal čez cesto! Verjetno bi bilo pred nekaj leti drugače.

Najlepša pa je moskovska podzemeljska železnica — Metro, ki ima dnevno skoro 3 milijone potnikov. Dvotirne proge so razdeljene tako, da sestavlja center velika krožna proga okrog Kremlja, to pa prečkajo tri diagonalne. Nikiar pa ni nobenega križanja. Na križiščih so izpeljane proge ena iznad druge. Skupna dolžina tunelov je preko 60 kilometrov, vendar jih gradijo nepretrgoma naprej. Te proge povezujejo posamezne industrijske centre, velike parke, stadione in 7 največjih moskovskih železniških postaj s cen-

trnem mesta. Normalno pelje vlak s 6-7 vagoni vsake tri minute, v času največjega naveličanja, pred službo in po njej, pa vsako minuto in pol. Na peronu vsake postaje je velikanska ura, ki kaže, pred koliko sekundami je odpeljal zadnji vlak. En sam pogled ti takoj pove, kako dolgo boš moral čakati.

Arhitektonska in umetniška oprema vsake postaje je popolnoma svojstvena in se ti takoj vtisne v spomin, ne da bi si moral zapomniti ime. Razen tega služi kot osnovna misel arhitekture vsake postaje kakšen važen dogodek iz zgodovine ali pa iz mirnodobskega ustvarjanja. Tako so na primer stene postaje »Dinamo« okrašene z bas reliefi, ki predstavljajo posamezne prizore iz življenja fizikturnikov, medtem ko so na postaji Trga revolucije postavljeni bronasti kipi borcev za svobodo. Stene so prekrile z raznimi vrstami marmorja, granita, keramike in porcelana, okrašene pa s skulpturami, bas reliefi in mozaiki. Vsaka postaja je popolnoma razčlena od druge, povsod so vgrajene klimatske naprave tako, da vlada pozimi in poleti enaka temperatura. Zrak je svež in vse je zelo čisto. V primerjavi z moskovskim je pariški Metro zanemarljiv in umazan. Zdradi valovitosti tereza in zaradi križanih leži Metro precej globoko postaje zgrajene v globini okrog 80 metrov. (Nadaljev. sledi)

NOVICE IZ ZASAVJA

RADEČE

● V Radečah so sredi kulturne sezone. Njihova kronika je že zapisala nekaj uspešnih prireditve domačih »Svobode« in drugih društev. Posebno doživljajo za ta kraj pa so v tem času prav gotovo gostovanja celjskega Mestnega gledališča, ki uprizorja tu svoja kvalitetna dela vsak mesec.

Kulturno in družabno življenje v Radečah se ni bilo nikoli tako živahno kot v teh letih. To pravijo vsi, ki so poznali Radeče nekoč. »Svoboda« žanje čedaje lepše uspehe. Njeno delo pa se zadnje čase usmerja tudi na skrb za ostala kulturna društva v občini.

Tako so Svobodarji med drugim sklenili, da bodo iz svoje knjižnice, ki ima precejšnje število bralcev in tudi kar lepo število knjig, zbrali vsa dobra dela, ki so v dvojniki ali več izvodih in jih poklonili vaškim društvom, katerih knjižne police krasi le malo knjig.

Hkrati pa nameravajo v kratkem pripraviti za režiserje vseh teh društev tudi tečaj, na katerem se bodo ti seznanili z novo režijo, sceno itd.

TABORNIKI BODO GRADILI

● Ali ste že slišali za radeške tabornike? Prav gotovo še ne. Saj so stari vsega šele nekaj mesecev.

Pa verjemite ali ne, da so v tem času že mnogo storili. Veliko časa so posvetili zbiranju novih članov in drugim organizacijskim delom, imeli pa so lansko poletje tudi že prvo taborjenje.

S pomočjo ZTS so dobili tedaj dvanajst šotorov, DPM v Radečah pa jim je odstopilo dvanajst montažnih hišic, kuhinjske potrebnosti in razno drugo potrebno orodje.

Največja želja radeških tabornikov, katerih število se je sedaj povzpelo že nad 100, je gradnja lastnega doma. Ta naj bi stal pri starem gradu.

GLEDALIŠČE

● Prebivalci tega najmanjšega zasavskega mesteca so kaj ponosni na svoje gledališče, ki si je v nestih letih s svojimi kvalitetnimi nastopi ustvarilo lep sloves. Tudi letos ne drže rok križem. Resda se je doslej predstavilo samo z repizami in še ni dalo nobene premiere, bo pa

Cene na tržišču v našem okraju

Da bi potrošniki lahko primerjali cene nekaterih kmetijskih pridelkov v različnih krajih, je uredništvo sklenilo, da bo v prihodnje vsaj enkrat na mesec poročalo o gibanju cen v Zasavju. V naslednjem objavljamo cene nekaterih kmetijskih pridelkov in živinov v Trbovljah, v Hrastniku, v Radečah, v Krškem, v Zagorju in na Senovem:

TRBOVLJE: mast 326, jedlino olje 336, bela moka 75, krušna moka 56, riž 120 do 220, mleko 36, jajca 26, krompir 17, jabolka 40, kislje zelje 60, čebula 70 do 100, fižol 40 do 85 in vino 11 vol. % mal. 190 din za kilogram, liter ali kos.

ZAGORJE: mast 325, jedlino olje 330, bela moka 76, krušna moka 56, riž 110 do 250, mleko 30, jajca 25, krompir 16, jabolka 35, kislje zelje 60, čebula 100, fižol 70, govedo (živa teža) 112 do 117, teleta 145 in prašiči 175 din za kg, liter ali kos.

SENOVO: mast 360 do 370, olje 330, bela moka 76, krušna moka 57, riž 110 do 260, mleko 30, jajca 22, krompir 16, jabolka 28 do 35, čebula do 100, fižol do 60, vino 11 vol. % mal. 180 do 200, govedo (živa teža) 87 do 116, teleta 140 do 150 in prašiči 160 do 200 din za kg, liter ali kos.

HRASTNIK: mast 326, olje 336, bela moka 76, krušna moka 56, riž 140 do 220, mleko 40, jajca 21, krompir 13, jabolka 45, zelje 50, čebula 100, fižol 90, vino 11 vol. % mal. 210, govedo (živa teža) 110 do 120, teleta 145 do 160 in prašiči 185 do 190 din za kg, liter ali kos.

RADEČE: mast 324, olje 334, bela moka 75, krušna moka 56, riž 80 do 280, mleko 25, jajca 20, krompir 18, jabolka 33, čebula 80, fižol 35 do 70 in vino 11 vol. % mal. 180 din za kg, liter ali kos.

VIDEM-KRŠKO (desni breg): mast 322 do 347, olje 329, bela moka 75, krušna moka 56, riž 110 do 200, mleko 30, jajca 22, krompir 13, jabolka 35, čebula 100, fižol 35 do 70, vino 11 vol. % mal. 190 do 200, govedo (živa teža) 50 do 110, teleta 140 do 150 in prašiči 150 do 170 din za kg, liter ali kos.

V mesnicah zasavskega okraja so nedavno občutno znižali cene mesa, tako da bodo sedaj prodajali govedino po ceni od 160 do 220 din, teletino po 240 din in svinjino po ceni od 260 do 280 din za ...

zato toliko več užitka v prihodnjih mesecih.

Kot prvo delo pripravila duhovito komedijo »Skupno stanovanje«. V načrtu pa ima še nekaj drugih iger. Poleti namerava, če bo šlo vse po sreči, razvedriti Radečane in okoličane z »Miniranim Janezom«, ki naj bi ga igrali na prostem.

IZOBRAŽEVALNA DEJAVNOST V OKOLICI

● Sneg je zamedel poti v okoliške vasi. Kako žive v teh dneh naši kmečki ljudje? Na pot si ne drznemo, toda naša radovednost je velika. Pa smo tudi tokrat zvedeli, kar nas je najbolj zanimalo:

Zimsko izobraževanje je precej živahno tudi v teh odročnih krajih. Skoro povsod imajo razne poučne tečaje ali predavanja. Na Svibnem je začela z delom Kmetijsko-gospodarska šola, prva v tej občini.

SENOVO

Seminar za sindikalne funkcionarje. — Občinski sindikalni svet na Senovem je minul teden uspešno zaključil svoj 5-dnevni seminar, namenjen vzgoji sindikalnih funkcionarjev vseh podružnic. Udeležba seminarja je bila tokrat nad vse zadovoljiva, saj je bila sedma dvorana občinskega doma vse dni nabito polna.

Konferenca ZB Brestanica. — Pred dnevi je bila v Brestanici konferenca krajevne organizacije ZB. Po poročilih o delu organizacije se je razvil živahen razgovor, predsednik občinskega odbora ZB Senovo pa je nazakal nekaj smernic za bodoče delo te organizacije, ki je bila preteklo leto pokazala lepe uspehe.

Leskolo leto so v Brestanici sprejeli 49 novih članov v Zvezo borcev. Odborniki so bili aktivni v obiskovanju partizanskih krajev in ljudi, lepo pa skrbijo tudi za otroke padlih partizanskih borcev. Zavzeli se bodo za to, da tudi v bodoče pridobijo čimveč članov v ZB, zlasti ker je po vaseh še mnogo ljudi, ki lahko postanejo člani Zveze borcev. V vasi Gorica do nedavnega skoraj ni bilo člana ZB, po sestanku z ljudmi pa se je vključilo v organizacijo deset novih članov. Govorili so nadalje tudi o predlogu, ki so ga poslali na pristojno mesto, da bi letos organizirali dan internancev in izseljencev, o čemer bodo odločili višji forumi organizacije ZB. — V krajevni odbor ZB so ponovno iz-

Gostovanje Celjanov. — Člani Mestnega gledališča so prejšnji petek že drugič gostovali v Radečah. To pot so se predstavili z Nashovo romanco »Vrememare«. Uprizoritev je odlično uspela. Omembe vredno je povedati, da so se celjski gledališniki zelo pohvalno izrazili o radeškem občinstvu, ki je pokazalo veliko razumevanje za gledališko umetnost.

SZDL Radeče. — Terenska organizacija SZDL Radeče je imela prejšnji teden svoj redni letni občni zbor. Člani so kritično ocenili delo organizacije, vendar je bila diskusija premalo živahna.

Ureditelj drsališča. — Osnovna organizacija mladine v Tovarni papirja ureja na odboj-karskem igrišču drsališče, ki bo papirniški in ostali mladini služilo za prijetno razvedrilo. Sindikalna podružnica podjetja je obljubila prisrčnosti na pomoč pri nakupu drsalik.

Z. J.

volili dosedanjí odbor, ki je z marljivim delom pokazal, da je vreden zaupanja članov.

Na Senovem so imeli tega nedavno uspelo mladinsko konferenco. Ob rekordni udeležbi, skrbno in dobro pripravljenih referatih in plodni razpravi je bila to nedvomno ena izmed najboljših občinskih mladinskih konferenc.

Iz poročil predsednika in sekretarja je bila razvidna dosežanja dejavnost mladine, ki je bila živahna v raznih društvi, na kulturnoprosvetnem področju, v fizikulturi in drugod. Med raznimi nalogami, ki so si jih zadali mladinci, je tudi sklep, da utrdijo svoje osnovne organizacije.

Podpredsednik OLO Trbovlje, tov. Tone Zupančič, ki se je udeležil tega mladinskega sestanka, je v svojem nagovoru še posebno poudaril konkretne naloge mladine na vaseh, saj je vaški mladinci še posebno potrebna pomoč.

Med sklepi za bodoče delo je tudi ta, da hočejo mladinci v Senovega letos še posebno slovesno proslaviti Dan mladine, to je rojstni dan maršala Tita. Na kraju so si mladinci izvolili še mladinsko vodstvo občine Senovo, v katero so prišli najmarljivejši mladinci.

Zavarovancem v korist

(Nadaljevanje s 3. strani)

reševalnega avtomobila. Na račun teh vozil je bilo v Hrastniku že slišati več dovtipov, kako so vozili bolnika v bolnišnico, a med potjo ostali zaradi defekta. V ta namen sta v kraju na razpolago dva avtomobila, vendar lahko računamo samo z enim, ker je drugi v zelo slabem stanju. En reševalni avto za Hrastnik in Dol pa je odločno premalo. Zato bi bilo prav, da bi vsi poklicani činitelji — mestna občina in podjetja — pokazali potrebno razumevanje za rešitev tega perečega vprašanja. Nujno sta potrebna dva reševalna avtomobila, kajti če peljereševalni avto kakšnega bolnika v celjsko bolnišnico, se zgodi, da mora kak drug bolnik ali porodnica čakati tudi po cel dan, da pride na vrsto. Na srečo se kaj hudega zaradi tega sicer še ni pripetilo, možno pa je vsak trenutek. Bolje je, da se to vprašanje pravočasno reši, kakor pa da se zgodi, da bo zdravniška pomoč na račun tega morala že prepoznati.

Iz navedenega vidimo, da so v Hrastniku glede zdravstvene službe prišli z mrtve točke in so vsi zavarovanci sedaj zadovoljni. Hkrati se je treba zahvaliti za prizadevanje tov. dr. Jožetu Toplaku, Hrastničani so sedaj žele samo, da bi kmalu imeli lep zdravstveni dom.

R. V.

Članom trboveljske Delavske godbe, ki deluje v okviru »Svobode-Centers«, se je izpolnila njihova srčna želja. Novi instrumenti iz Češke so prišli...

VIDEM-KRŠKO

Ze takrat, ko je na videmskem bazenu bilo še vse živo, so razpravljali o večerni gimnaziji, ki naj bi bila v Vidmu-Krškem. Zal pa je takrat ostalo le pri besedah, Marsikateri delavec bi želel, da bi se to prerokovanje tudi uresničilo, kajti s pomočjo te šole bi si pridobil znanje, ki bi mu koristilo pri delu in kvalifikaciji. Kopanja ni več. Smo sredi zime in po polletnem presledku so se spet oglasili klici po večerni gimnaziji. Tokrat izgleda, da ne bodo naleteli na gluha ušesa, ker se bodo vse sindikalne organizacije zavzele in v najkrajšem času zbrale pristopne izjave za vpis v večerno gimnazijo.

Kolikor bo dovolj zainteresovanih in če bodo priprave pravčasno dostavljene občinskemu sindikalnemu svetu, bi s poukom lahko pričeli že v prvi polovici meseca februarja.

V občini Videm-Krško sta dve nižji gimnaziji in sicer v Vidmu-Krškem, ki ima 356 dijakov in v Leskovcu z 223 dijaki. Na obeh je 17 oddelkov s 579 učenci.

Kljub temu, da sta si ti dve gimnaziji precej blizu, saj sta oddaljeni druga od druge le 3 km, so dijaki po socialnem preloku precej različni. Krško gimnazijo obiskujejo predvsem pionirji in pionirke delavskih in namošenskih družin, medtem ko hodi v leskovsko gimnazijo v glavnem kmečki sinovi in hčere.

Ce pregledamo šolski uspeh leskovske in krške gimnazije, vidimo, da je v primeru z lanskim letom precej boljši. V lanskem prvem polletju ni v Leskovcu izdelalo niti 50 odst. dijakov, medtem ko jih je v letošnjem letu izdelalo 56 odst. Prav tako je tudi šolski obisk vedno boljši. Pred leti niso dosegli na tej šoli niti 90-odstotnega šolskega obiska, medtem ko je obisk sedaj narasel na 94,5

odst. v krški gimnaziji je izdelalo 61,5 odst., šolski obisk pa je 98,5-odstoten.

Na obeh gimnazijah je izdelalo 345 dijakov ali 59,7 odst. Šolski obisk je 97,4-odstoten.

Uspeh v prvem polletju je bil boljši kot v lanskem letu, toda kljub temu si bodo morali v drugem polletju dijaki in prosvetni delavci prizadevati za to, da bo uspeh še znatno boljši.

ZASAVSKE BODICE

V gostilni pri Krivcu v Zidanem mostu imajo prav svojevrstno navado: dobro boš tamkaj postrežen samo, kadar gostilničarka to utegne. Če pa nima časa, te odlovi v gostilne.

Dobro bi bilo, če bi to gostilničarko nekoč opozorili, da v socialistični družbi pač vsi lahko pričakujemo, da bomo kulturno postreženi.

Trboveljsko telefonsko omrežje

— Halo, pošta, prosim »Elektro-Standard!«
— Kličite rudniki!
— Tu rudniki!
— Prosim, pokličite Cementarno ali notranjo upravo. Jaz ne morem zvežati.
Kličali smo notranjo upravo. In dobili smo takoj zvezo. Brez komentarja!

Tečaji, seminarji, predavanja v Trbovljah

Letošnji program izobraževalnega dela, ki ga je sestavila ideološka komisija pri občinskem komiteju ZK v Trbovljah, je tako bogat, da se bo marsikateremu težko odločiti, kakšna predavanja naj posluša.

Predavanja in tečaji bodo v okviru Ljudske univerze in kot rečeno, bo za vsakega posameznika na programu tisto, kar ga najbolj zanima.

V celoti je menda predvideno kakih sto predavanj, sem pa niso vsi razni tečaji in seminarji. Prvih bo letos začela delati šola za odrasle. Predavanja v okviru te šole so tako bogata, da bodo vsi obiskovalci pripeljali na drugo predavanje svoje znanje ali sosedu.

Se celo za družabno življenje je poskrbljeno. Menda že delujejo štiri plesne šole, v katerih se mladi ljudje razen plesov učijo še nekaterih drugih praktičnih v življenju nepogrešljivih stvari.

Potem so tu predavanja za vodstvene mladince. Pa predavanja o zdravstvu, tečaji tujih jezikov, predavanja za obveznike predvojaške vzgoje in še mnoga druga.

Malone vsa predavanja in tečaji so se že začeli. Bržkone bo torej letošnji rezultat tega važnega dela mnogo uspešnejši kot druga leta.

Nesreče in požari v Posavju

Zgodilo se je v Catežu, dne 20. januarja. Na cestici pri Catežu sta se srečala dva tovorna avtomobila. Zaradi zaledenole ceste je svede vznemirila pot mnogo ožja kot sicer. Tako je tovorni avtomobil pri tem srečanju zavozil v jarek in nato direktno v Savo, kjer se je ves potopil. Soterju se je posrečila rešitev. Drugi tovornjak, ki je po vseh znakih nesrečo zakrivil, je ne glede na to mirno vozil dalje. Toda nekateri ljudje so si zapomnili številko avtomobila. To je omogočilo organom javnega reda, da so ga hitro prišli.

Dne 19. januarja se je pri opravljanju dolžnosti smrtno ponesrečil tovarš Stanislav Od-lazek, star komaj 27 let. Na Cilenci, kjer je bil zaposlen, se je zamašil silos peska in zaradi mraza zmrznila precejšnja količina gramoz. Navezal se je na vrvi in z drogom odstranjeval grmade zmrznjenega peska. Že ko je bilo malone delo končano in ko je delavec spodal silosa dejal, naj z delom preneha se je ponesrečen odvezal, pa zgrmel v globino.

Progovnega delavca je pred dnevi hudo zmalil tovorni vlak med postajama Loka-Breg. Ta dan je večja skupina progovnih delavcev delala na popravilu mostu Neki delavec pa je vozil gramoz v samokolnici. Vse kaže, da delavec prihajajočega vlaka ni pravočasno opazil. Ko ga je opazil, se je hotel umakniti, vendar prepozno. Vlak mu je prerezal pod kolenom obe nogi. Dne 11. januarja je zgorela drvarnica last France Imperla iz Podgorice pri Sevnici. V drvarnici je bilo tudi 4 kub metre drv. Škoda znaša okrog 300.000 dinarjev.

ZASAVSKA KRONIKA

IZ STARE VASI

Kulturna prireditve. — V nedeljo, 20. januarja, je aktiv LMS uprizoril v šoli štiridejansko »Stari in mladi«. Učelnice je bila nabito polna ljudi, ki so z veseljem prihiteli gledat to zanimivo igr. Igralci so se dobro odrezali, čeprav so bili nekateri pripravljeni na odru.

Igro je režirala učiteljica Marija Mulec. Ljudje so spoznali, da dela tudi starovaška mladina in so nanjo ponosni. Čeprav ni v kraju kulturnoprosvetne dvorane, imajo v učilnici skromen oder, na katerem mladinci z veseljem nastopajo. Seveda morajo prebrest marsikatero težavo, a volja je močnejša in kronana z uspehom. Ploskanje v dvorani je bilo skromno priznanje, da so igralci uspeli in to jim bo vzpodbuda k nadaljnjemu delu.

Meseca marca bodo nastopili še z eno igro. Tako bodo zimске mesece temeljito porabili za kulturnoprosvetno delo, seveda pa tudi na politično izobrazbo ne pozabljajo, saj imajo redne sestance in predavanja.

Šolski uspeh. — Ob letošnjem šolskem polletju je izdelalo na naši šoli 90 učencev ali 83 odst., izdelalo pa jih ni 18 ali 17 odst. (od tega 1 učenka neocenjena). Povprečni obisk pouka pa je bil 91,2 odst. in je nekoliko nižji kot prejšnja leta, to pa zaradi epidemije škriatinke v mesecih novembra in decembra.

KONCERT V ZAGORJU

Prijetno soboto zvečer je bil v Domu TVD »Partizan« v Zagorju koncert rudarske godbe na pihal in ženskega pevskega zbora topliške »Svobode«. Tako godba kakor tudi pevke so z uspešnim nastopom pokazali, da pridno vadijo. Koncert je bil veselozi na precejšnji umetniški ravni. Zal pa je bilo poslušalcev premalo, med katerimi so

bili na galeriji še neki nepridipravi, ki so z govorenjem in s hrupom motili nastopajoče kot poslušalce.

ROKOMETAŠI SO ZBOROVALI

Preteklo soboto so polagali obračun svojega dela rokometiški zagorskega »Proletarca«. Rokomet je v Zagorju v zadnjem letu bolj žvotvaril. Sklepi pa, ki so jih na tem občnem zboru tudi sprejeli, dajo upati, da bo v bodoče tudi ta veja športa napredovala. Novemu odboru predseduje tov. Karel Krautberger.

PLODNO DELO SMUČARJEV V KISOVCU

Tudi smučarji v Kisovcu so polagali obračun svojega dela. Njihovega občnega zbora se je udeležil med drugimi predsednik Zasavske smučarske podzveze, tov. Janez Jesenšek. Na zboru se je zbrala predvsem mladina, saj je tudi najbolj številno zastopana v društvu. Z dograditvijo smučarskega doma in skakalnice so kisoški smučarji ustvarili osnovo za svoje nadaljnje delo. Poleg smučarske sekcije in sekcije skakalcev so ustanovili tudi sankarsko sekcijo. Za poštrenovalno delo je bil nagrajen funkcionar in tekmoalec Emil Ajtič s skromnim darilom.

I. GOSTINSKI PLES V TRBOVLJAH

V Domu »Svobode« v Trbovljah II je bil v soboto, 19. januarja, zvečer I. gostinski ples, na katerem so skrbeli za zabavo Avenimov kvintet ter pevca Danica Filipčič in Franc Koren.

REŽISERSKI TEČAJ SE JE PRIČEL

V Domu »Svobode« v Trbovljah II se je pričel v ponedeljek, 21. januarja, režiserski tečaj, katerega je organiziral Okrajni svet »Svoboda« in prosvetnih društev. Tečaj obiskuje 48 te-

čajnikov in tečajnic, predvsem iz vaških prosvetnih društev.

»STEKLENA MENEŽARIJA« V TRBOVLJAH

Agilna dramska družina »Svobode« v Trbovljah II je v režiji Franca Princa uprizorila prejšnji četrtek v svojem Domu dramo »Steklena menežarija«. Uprizoritev igre je uspela, vendar je bil obisk slab. Dramo bodo še ponovili.

NOGOMETAŠI SD »SVOBODE« SO IZVOLILI NOV ODBOR

V svojem Domu so imeli v nedeljo redni letni občni zbor nogometiški SD »Svobode« v Trbovljah. Iz poročila je bilo razvidno, da je nogometna sekcija preteklo leto lepo napredovala. Tretje mesto na lestvici je kar uspeh. Na zboru so sprejeli več sklepov za nadaljnje delo, med drugim sklep, da bodo utrđili disciplino in še več skrbli posvetili najmlajšim nogometistam.

PEVSKI KONCERT DPD »SVOBODE-ZASAVJE«

Marljivi pevci »Svobode-Zasavje« v Trbovljah so pod vodstvom dirigenta Albina Wein-gerla priredili v soboto, 19. januarja, zvečer v svojem Domu svoj redni letni koncert, na katerem so nastopili moški, ženski in mešani pevski zbor. Koncert je, kakor smo slišali, prav dobro uspel.

UMRL JE ZASLUŽNI ZDRAVNIK DR. JANEZ JENŠTERLE

Kdo pač ni poznal dr. Janeza Jenšterle z njegovim rdečim nageljem in črnimi Vsi Trboveljčani in tudi ostali, saj je služboval v Trbovljah kot zdravnik več kot trideset let. Pretekli petek zvečer je v trboveljski bolnišnici po daljši hudi bolezni umrl. Pokojni dr. Janez Jenšterle je prišel v Trbovlje leta 1919 med vojno pa je bil v NOV zdravnik v IV. operativni coni.

Večji razmah zdravstvene službe na Senovem bi bil mogoč

Be z graditvijo Zdravstvenega doma

Zdravstvena služba na področju senovske občine lepo napreduje. Ta ugotovitev je razveseljiva ne samo za občane, temveč tudi za celotni okraj. V zadnjem času se uprava in upravni odbor Zdravstvenega doma na Senovem ukvarjata z resno mislijo gradnje Zdravstvenega doma — stavbe, ki naj bi v bodoče zadostila vsem kurativnim in preventivnim potrebam v senovski občini. To naj bi bil nekakšen zdravstveni center, kjer se ne bi obravnavali samo ambulantni pregledi, temveč širša splošna medicinska praksa, vključno z izvrševanjem male kirurgije in nujnih terapevtsko-diagnostičnih in laboratorijskih preiskav. Ta center bi se bolj pripomogel k razvijanju preventivne zdravstvene službe.

Tako so si zamislili na Senovem. Sedaj pa pogledajmo, kakšno je trenutno stanje: območje, ki ga zavzema senovski Zdravstveni dom, ni majhno: poleg občinskega področja, ki je precej razsežno, zajema tudi najbližje dele sosednjih občin Krško, Sevnica in Kozje. Računa se, da živi na tem področju kakšnih 10 do 12 tisoč ljudi, od katerih je nad 7500 taksnih, ki imajo pravico do brezplačnega zdravljenja. Higijensko-sanitarne razmere pa so, zlasti kar se tiče okolice, dokaj slabe in zahtevajo še precej dela. Poleg številnih delavcev, ki delajo v rudniku, elektrarni, kamnolomu, obrti in gostinstvu, je tu še okrog 1500 učencev osnovnih šol in nižje gimnazije, kar vse nalaga zdravstveni službi precej opravkov. Celotna zdravstvena služba pa se sedaj razvija v glavnem v stari, že dosluženi zgradbi bivše Bratovske skladišnice, ki ne ustreja več današnjim potrebam. Ti prostori so se že večkrat preurejali, toda bistveno se tu ne da ničesar več izboljšati, ker je celotna stavba premajhna. Tako gre dnevno skozi ambulantni pregled nad 100 bolnikov, ki se morajo pregledati v tesni ordinacijski sobi, poleg tega je tamkaj nekaj kvadratnih metrov velika čakalnica večkrat dobesedno nabita s čakajočimi. Vsi ostali prostori, soba za preizkušanje, za rentgenske preglede in administracijo so tako tesni, da ne ustrezajo več sedanjim potrebam. V teh prostorih pa se

razvija ambulantna služba, ki jesobe za dežurne sestre bi v nopolu svoji kapaciteti najmočnejša v Spodnjem Posavju. Adaptacija te stare zgradbe zaradi velikih stroškov, ki bi šli v ta namen, ne pride več v poštev, pač pa je nujna gradnja novih, vsem zdravstvenim in higijenskim predpisom ustrežajočih prostorov. Le-tu bi lahko bila potem tudi zobna ambulanta, ki ima sicer ustrezne prostore v Občinskem domu, ki pa bi potem lahko služili v druge družbene namene.

Tudi posvetovalnica za materino in otroko, ki je sedaj v neprimernih prostorih stare občine, bi bila potem v novem Zdravstvenem domu.

V glavnem je zamisljeno tako, da bi nova stavba imela splošno ambulanto s potrebnimi ordinacijskimi, operacijskimi, previjalnimi in laboratorijskimi prostori, dalje dovolj veliko čakalnico, rentgensko sobo in prostore za administracijo in upravo. Zobna ambulanta bi potrebovala štiri prostore, prav tako tudi preventivna služba. Poleg

razvija ambulantna služba, ki jesobe za dežurne sestre bi v nopolu svoji kapaciteti najmočnejša v Spodnjem Posavju. Adaptacija te stare zgradbe zaradi velikih stroškov, ki bi šli v ta namen, ne pride več v poštev, pač pa je nujna gradnja novih, vsem zdravstvenim in higijenskim predpisom ustrežajočih prostorov. Le-tu bi lahko bila potem tudi zobna ambulanta, ki ima sicer ustrezne prostore v Občinskem domu, ki pa bi potem lahko služili v druge družbene namene.

Zamisel torej ni slaba, saj bi tak nov zdravstveni dom koristno služil potrebam celotne zdravstvene službe, zlasti še, če pride v doglednem času do splošnega, obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Upravni odbor Zdravstvenega doma na Senovem je že pričel z najaktivnejšim delom; imenovan je pripravljalni odbor za novo gradnjo, vprašanje je le, kako bo z denarno pomočjo. Nekaj sredstev je že zbrano, vendar je treba zagotoviti potrebno denarno pomoč za postopne faze izgradnje tega Doma, za kar bo treba zainteresirati pristojne oblasti in druge organe.

Vsekakor je treba to marljivo pobudo in željo vseh občanov po izgradnji novega Zdravstvenega doma podpreti, kjer koli so za to dane možnosti.

VSEM ČLANOM, POVERJENIKOM IN ODBOROM PREŠERNOVE DRUŽBE!

Prihodnji mesec bo vsakoletno zasedanje glavnega odbora Prešernove družbe. Da bi glavni odbor mogel biti čim boljše seznanjen z mnenjem članov, poverjenikov in odborov o našem delu, vabimo vse člane, poverjenike in odbore Prešernove družbe, da nam sporočijo vsaj do 5. februarja 1957 svojo oceno in predloge glede programa, opreme, poslovanja itd. tako za redne knjižne zbirke in dodatne knjige kot tudi za revijo »Obzorje«.

Poverjeniki! Sporočite nam takoj število doslej vpisanih članov in naročnikov na posamezno dodatno knjigo. Pohitite z delom, da bomo lahko zaključili vpisovanje že 5. marca in s tem omogočili tiskarni pravočasen tisk vseh knjig.

Koncert pevskega zbora 'Svobode-Zasavja' v Trbovljah

V soboto, 19. januarja zvečer je bil v Domu »Svobode-Zasavja« v Trbovljah II koncert moškega in ženskega pevskega zbora pod vodstvom dirigenta Albina Weingerla. S skoro polnoštevilnim obiskom ga je počinil pevski zbor »Zarja« iz »Svobode-Center« v Trbovljah.

Sele eno leto je preteklo od ustanovitve zbora, niti toliko ne od prvega koncerta, a že se je nabralo pesmi za nov koncert. V prvem delu koncerta so bile nove (še ne dovolj izdelane, da bi polno zvenele), v drugem delu pa so zapeli že znane, oziroma bolj naštvirane. Ženski zbor preživlja trenutno stagnacijo prve utrujenosti oziroma mrtvila, moški zbor pa se še ni do kraja zavedel pomembnosti sistematičnega in nepopustljivega dela, into je vzrok, da je trajalo več kot pol koncerta nekoncertno vdušje, da se pevci niso mogli sprostiti in pokazati točne stopnje svojega uspeha. Toda po prebroditvi te krize je ženski zbor zazvenel v Bučarjevem »Studenčku« in je moški zbor razveljaval dvorano z Adamičevim »Vse rože rumene«. Od teh pesmi navzgor sta oba zbora rasla v efektu in precizni izraznosti — a kot smo omenili, je to rezultat, ki samo potrjuje pravilo, da vaja naredi mojstra.

Upamo, da bodo te pripombe dale vzpodbudo za nadaljnje delo.

J. Z.

Shakespeare prvič v Trbovljah

V okviru I. študentskega festivala v Trbovljah bo v soboto, 26. januarja, ob 16. in 20. uri gostovala v novem Delavskem domu Akademija za igralsko umetnost s Shakespeareovo pastoralo »Kakor vam drago« in Molièrovo komedijo »Sganerelle«. Obe deli bodo gojenci Akademije za igralsko umetnost uprizorili na popoldanski in večerni predstavi.

Ko so gojenci Akademije z istim programom nastopili na Linhartovih slovensnostih v SNG v Ljubljani, je kritika

igro ocenila takole: »Perspektive, ki jih odpira nastop slušateljev Akademije, so zelo ugodne in prijetne. S svojimi najbolj uspešnimi letošnjimi predstavami niso dokazali le obvladanja določenih stilov, temveč v precejšnji meri tudi upoštevanja vreden igralski talent.« Nastop v Ljubljani je bil z aplavzom sprejet.

Prepričani smo, da bodo tudi v Trbovljah toplo pozdravljeni in da jim ne bo težko vzpostaviti kontakta z avditorijem.

Na sliki: Baletni prizor iz »Kakor vam drago« v izvedbi Akademije. Koreografija: Pino Miškar.

Znamka
za 10 din

UPRAVI

ZASAVSKI TEDNIK

TRBOVLJE

Trg Revolucije štev. 28

Posnemajte pionirsko organizacijo na zagorski gimnaziji

Kopica aktivnih krožkov

Že v začetku letošnjega šolskega leta je bila prva naloga utrditve pionirske organizacije »Ivan Cankar« na zagorski nižji gimnaziji. V njej sodeluje kar preko 800 pionirjev in pionirk, tako da je vsak drugi dijak član kakšnega krožka. Teh je v pionirskem odredu kar devet in sicer: gledališki, recitatorski, šahovski, namiznoteniški, baletni, mladi planinci, lutkovni oder, jezikovna skupina in prirodoslovni krožek.

ŠAHOVSKI KROŽEK. V njem sodeluje 40 pionirjev in pionirk. V prvenstvenem turnirju gimnazije je bil najboljši Jože Juvan. Mladi šahisti so priredili že več tekmovanj, tako n. pr. z učenci Industrijske kovinarske šole, Vajenske šole in tudi tekmovanje z učenci osnovnih šol v Zagorju, Toplicah in na Loki. Tudi pri namiznem tenisu sodeluje preko 40 pionirjev. Na prvenstvu posameznikov ob prazniku 29. novembra je zmagal med pionirji Jože Juvančič, med pionirkami pa Maca Krznarič. Vaje imajo redno.

GLEDALIŠKI KROŽEK je naš študijski Ribličev »Paltka« in z njimi nastopil že trikrat. Pred dnevi so nastopili igralci tudi v Kisovcu. Verjetno bodo gostovali še v Trbovljah, Hrastniku in v Liti.

RECITACIJSKI KROŽEK je bil vseskozi delaven in je sodeloval na vseh proslavah v Zagorju in tudi v Kisovcu. Sedaj se pripravljajo za lepo počastitev Prešernovega dne.

LUTKOVNEMU ODRU je toplaška »Svoboda« podarila v uporabo lutkovni oder in lutke. Za sedaj vodijo lutke še profesorji sami, pozneje pa bodo to

delo prevzeli sami pionirji. Doslej so naštvirali dve igrlici »Baterija ing. Lisca« in »Cinca Marina«. Prvo predstavo so dali v topliskem otroškem vrtcu.

PEVSKI ZBOR, v katerem je čez 80 pevcev, vadi redno. Zbor je sodeloval na proslavi Dneva JLA, posamezni pevci pa so nastopili tudi v igrlici »Palček«. Verjetno se bo pevski zbor predstavil tudi občinstvu ob koncu šolskega leta s celovečernim koncertom.

PRIRODOSLOVNI KROŽEK pa ima kar 186 članov in je najmočnejši. Razdeljen je v podskupine: kemija, fizika, botanika in zoologija. Sekcije za botaniko, živalstvo in kemijo so že priredile več predavanj.

MLADI PLANINCI v zimskem času niso priredili izletov, izdelali so pa že program, ki ga bodo pričeli izvajati spomladi.

Pionirji pa niso delali samo v svojih krožkih, temveč sodelovali tudi drugod. Tako so za dedka Mraza pripravili in izvedli srečolov. Ob Dnevu JLA je pionirski odred »Ivana Cankarja« poslal čestitke garnizijam v Zadrju, Karlovcu in Beogradu in dobil zahvalno pismo, v katerem se vojaki in oficirji zahvaljujejo za čestitke z željo, da bi pionirji tudi v prihodnje seznanjali našo vojsko o delu svoje organizacije.

Pionirji zagorske gimnazije pa imajo redne mesečne sestanke s štabom odreda, na katerem razpravljajo o svojem delu in disciplini v krožkih. Na teh sestankih imajo tudi vedno kratek politični pregled. Tudi ob koncu šolskega polletja so imeli pionirji skupen sestanek, na katerem

rem so pregledali delo v prvem polletju. Prirodoslovni krožek je organiziral dne 9. t. m. poučno kino predstavo s filmi »Otok galebov«, »Inspiracija« in »Od lesa do papirja«.

IZ NASIH

mladinskih organizacij

RADČE. — Kakor smo že poročali, so bile občinske mladinske konference že po vseh občinah našega okraja. Najuspešnejša je bila konferenca v Radčah, ki je pokazala, da je tamkajšnja mladinska organizacija res najboljša v okraju. Konferenca ni bila uspešna samo po dobri pripravi in udeležbi, marveč tudi po svoji vsebini. Delegati so namreč predlagali marsikaj pametnega in koristnega za bodoče delo. Konferenci so prisostvovali tudi predstavniki CK LMS tov. Franček Mirtič, sekretar OK LMS tov. Stane Kranjc in sekretar okrajnega odbora SZDL tov. Janez Jensek. — O problemih, na katere je opozorila radeška mladinska konferenca, bomo še posebej poročali.

SEVNICA. — Na občinski mladinski konferenci v Sevnici so obravnavali tudi akuten problem vajencev. Gre namreč za to, da je še vedno precej vajencev, ki jih privatni mojstri izkoriščajo, ker jim ne odobrijo zimskega dopusta, jim ne dajejo mesečnih nagrad itd. Mladinska konferenca je razpravljala tudi o zimskem izobraževanju mladine.

HRASTNIK. — V hrastniški občini je še precej mladine, ki stoji izven organizacije LMS, vendar so se organizacije, ki obstajajo, čeprav maloštevilne, v zadnjem času organizacijsko in politično utrdile. Konferenca v Hrastniku je ugotovila, da je bilo delo občinskega komiteja in osnovnih organizacij LMS v vseh pogledih uspešno.

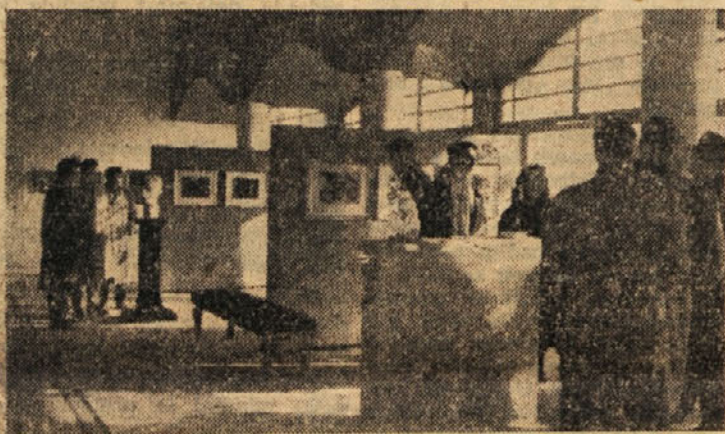
BREŽICE. — Razveseljivo je, da je mladinska organizacija v brežiški občini zadnje čase lepo napredovala. Če se spomnimo, kakšen je bil položaj pred meseci, vidimo, kako uspešni so bili mladinci v zadnjem času. Konferenca v Brežicah se je odlikovala zlasti po živahni in konstruktivni razpravi, v kateri je sodelovala malone četrtna delegatov.

ZAGORJE. — Občinska mladinska konferenca v Zagorju je ugotovila, da je bila mladina posebno aktivna pri gradnji raznih komunalnih, športnih in drugih objektov. Mladinska delovna brigada »Toneta Okrogarja-Nestla«, ki so jo sestavljali v glavnem vajenci kraja, je sodelovala pri gradnji raznih objektov v Krškem in je za dosežene uspehe dobila naslov trikratne udarne brigade.

TRBOVLJE. — Razprava na občinski mladinski konferenci je bila živahna. Mladinci iz številnih trboveljskih podjetij in šol so prinašali razne predloge in želje: grajali so, kar je treba grajati, in pohvalili vse dobro. Zelo ostro so zlasti nastopili proti nekaterim starejšim tovaršem, ki kvarno vplivajo na mladino. Izrekli so mnenje, da je temu treba napraviti čim prej konec.

Delo trboveljske mladine se je v zadnjem letu precej razgibalo. Na terenu so ustanovili še nekaj novih osnovnih mladinskih organizacij itd.

RAZSTAVA MLADIH V TRBOVLJAH

V NEDELJO, 20. JANUARJA, SO V TRBOVLJAH V NOVO DELAVSKEM DOMU SLOVESNO ODPRLI RAZSTAVO 12 MLADIH UMETNIKOV, SLUSATELJEV AKADEMIJE ZA UPODABLJAJOČO UMETNOST V LJUBLJANI.

NA RAZSTAVI, KI JO JE PRIREDILO V OKVIRU I. ŠTUDENTSKEGA FESTIVALA REVIRSKO AKADEMŠKO DRUŠTVO V TRBOVLJAH, JE ZASTOPANO Z RAZNIMI DELI KIPARSTVO, SLIKARSTVO IN GRAFIKA.

Deski pevski zbor v Trbovljah

Glasbena šola v Trbovljah išči svojo dejavnost. Tako se v njenem okolišju uspešno vzgajajo najmlajši Ciebani, formacija mladih simfonikov in pevski zbor, ki se že dalj časa ni predstavil občinstvu. Obseg šole se je simpatično razširil na odsek za solo petje, ki ga vodi prof. Janez Triler, in odsek za balet pod vodstvom prof. Ika Otrina, ki se nam bosta 16. februarja predstavila v koncertno-baletnem večeru v gledališki dvorani novega Delavskega doma.

Ravnateljstvo šole je pa sklenilo ustanoviti še komorni deski zbor. V tej v Trbovljah prav gotovo možni realizaciji se bodo člani tega zbora strokovno vzgajali in prirejali predvsem umetniške koncerte. Vodstvo šole vabi zainteresirane fantje od 9 do 13 let starosti, da se priključijo k sprejemu. Vsak naj prinese s seboj polletno šolsko sprčevalo.

Vpis je v Glasbeni šoli v Trbovljah vsak dan od 10. februarja med uradnimi urami od 12. do 18. ure.

V RAGI NA FUATINU

Napisal: Jack London

Riše: Bernard Emerik

13. Bilo je ko okroglo jezero, ki je imelo v premeru kakih pet milj; od vseh strani ga je obrobila bela koralna obala, s katere so se neposredno dvigala zelena pobočja gor h grozječim stenam vulkanskega žrela. Vseposvoda je bujno bohotelo zelenje. Tenki potoki vode so padali kakor rahle, prozorne meglice sto in sto čevljev globoko v prepadi in da bi bila vsa pokrajina še bolj očarljiva, je v vlažnem toplim zraku opojno dehtelo po rumenem cimetovem cvetju.

Skuner »Rattler« je križaril proti rahlemu vetru, ki je pi-

hal z otoka, in se je bližal obali. Grief je dal čoln potegniti nazaj k ladji in je opazoval obalo s svojim daljnogledom.

14. Bila je vsa ko izumrla. Nikjer ni bilo žive duše. Na severni strani obale, tam kjer je vrsta kokosovih palm zakrivala vas, je videl temne konce čolnov, in visoko gori na obali je ležal tuji skuner. Nič se ni ganilo na ladji in okrog nje. Grief se je usidral šele kakih 50 metrov pred obalo, kjer je bila voda štirideset sežnjev globoka. Na sredi lagune je nekakšna to je bilo pred mnogimi leti, meril globoko in pri tri sto sežnjih se ni dosegel morja.

15. Ko se je sidra veriga

rožljaje spuščala skozi odprtino v morje, je opazil, da je prihitela na krov tujega skunerja kopica lepo raslih žena, kot jih sploh najdeš v Polinezi. Na sebi so imele samo vihrajoče ahu-se in bile so vse ovenčane s cvetjem. Dalje je opazil, česar nihče drug ni videl, kako je smuknila sključena moška postava prek krova, se spustila v lade na obalni pesek in nato izginila v zavetju zelenega grmovja.

16. Medtem ko so mornarji privezali jadra, razpenjali plateno streho in opravljali še nekatera druga dela, se je Grief sprehajal po krovu in je zaman oprezoval, da bi dognal, ali jekom sporočite.

17. razen na onem tujem skunerju še kje drugje kaj živega.

Ko je pretekla druga ura, je kapitana Glassa, ki je ležal pod celo goro odej, prenehala tresti mrzlica.

»V pol ure bo vse dobro,« je rekel z medlim glasom.

»Prav,« je odgovoril Grief. »Ves otok je ko izumrl. Grem na obalo, da obiščem Mataaro in malo pozvem, kako in kaj.«

»To vam je prav razbojniška drhal. Le dobro se pazite!« ga je svaril kapitan. »Če se ne boste mogli v eni uri vrniti, mi po oprezoval, da bi dognal, ali jekom sporočite.«

Strelska družina „Celuloza“ najboljša v občini Videm-Krško UVEDLI BODO REDNO STRELJANJE S ŠOLSKO MLADINO

V občini Videm-Krško je pred leti delovalo več strelskih družin. Nekatere so bile bolj, druge spet manj aktivne. Danes, ko je v Vidmu-Krškem moderno strelšče, je aktivna le še strelska družina „Celuloza“, v katero se povezujejo tudi člani ostalih družin.

Ko je bila pred štirimi leti ta družina ustanovljena, so takoj začeli razmišljati o gradnji primerne strelšče, s čimer so tudi uspeli. Zanimivo je, da je bilo prav to strelšče čestokrat predmet žolčnih razprav. Železniška direkcija se je kar kmalu pritožila, da je v nevarnosti železniški promet. Zato so strelšče nekoliko zavarovali, da je ta strah odstranjen. Pri vajah se je od časa do časa dogodilo, da so se krogel odbile od obrambnega zidu oziroma zemlje in po mišljenju nekaterih ogrozile prebivalstvo.

O vsem tem so razpravljali na zadnjem občnem zboru. Ugotovili pa so, da je strelšče še v nadalje uporabno. Ne bodo pa smeli streljati na njem začetniki. Zato bodo pričeli s sistematičnimi treninami z zračno puško, kjer si bodo pridobili potrebno rutino, saj bodo vadili pod strokovnim vodstvom.

V preteklem letu je imela

strelska družina „Celuloza“ kar 11 srečanj na domačem in tujih strelščišč. Ker je med njimi nekaj izkušenih strelcev, je bil temu primeren tudi uspeh tekmovalcev. Prvo mesto so zasedli na okrajnem strelskem prvenstvu, na tekmovalstvu za pokal JLA okrajna Trbovlje, na športnih igrah Industrije papirja Slovenije ter na raznih meddružinskih tekmovalstvih. Na republiškem prvenstvu sta najboljša strelca dobila dve srebrni in dve bronasti znački, mojstra strelca in dobrega strelca s pištolo, in vojaško puško.

Za dosežene uspehe je treba dati vse priznanje zelo aktivnemu odboru, predvsem pa pred-

sedniku tov. Albinu Danku in Pavlu Krošlju.

V zimskih mesecih bodo nadaljevali s strelskimi vajami z zračno puško dvakrat tedensko, tako da bodo v toplejših mesecih lahko z gotovostjo prišli za vojaško puško.

Želja strelske družine „Celuloza“ je, da bi se sčasoma ustanovile strelske družine še na Raki, in na Velikem Trnu. Novim družinam bodo nudili strokovno pomoč. Kot glavno nalogo pa so si zadali, da bodo uvedli redno streljanje med šolsko mladino po vaseh, kakor bi v novoustanovljene družine po vaseh pritegnili še starejše mlade.

Hrastniški telovadci drugokrat osvojili pokal OLO Trbovlje

Prejšnjo nedeljo je bilo v domu TVD „Partizana“ v Trbovljah tekmovalje orodnih telovadcev za pokal OLO Trbovlje. Tekmovalci so telovadne vrste iz Hrastnika in Zagorja, medtem ko sta domače društvo zastopala le ženska vrsta in dva posameznika.

najboljših v državi in se lahko enakopravno bori za prvo mesto v Zagrebem v mesecu februarju v Hrastniku.

Vrsta „Partizana“ iz Zagorja je kljub slabim pogojem (mrzla telovadnica, brez vodnika) pokazala precej znanja in bi pod boljšimi pogoji zelo lepo napre-

Smučarski skoki v Kisovcu

V nedeljo so bile na 30-metrski skakalnici SD „Svobode“ v Kisovcu meddruštvene tekme v smučarskih skokih. Nastopilo je 25 tekmovalcev, članov „Usnjara“ iz Soštanja, SD „Dobrna“ in SD „Trbovlje“, SK „Zagorje“ in prireditelja. Posebej velja poudariti, da je domače društvo iz Kisovca poslalo na tekme precej mladih skakalcev.

Rezultati: PIONIRJI: 1. Pavel Prosenec 148,5 (18,17); 2. Janez Rozina 142,0 (18,19); 3. Brane Ostrožnik 138,5 (18,15). Vsi „Svobode“, Kisovec.

MLADINCI: 1. Vili Lipičnik (Zagorje) 178,0 (23,5—23,5); 2. Miloš Centrih (Dobrna) 177,5 (22,23); 3. Stefan Očepsek (Svoboda) 173,0 (21,23,5).

CLANI: 1. Jelo Cestnik (Trbovlje) 186,5 (23,5, 24); 2. Silvo Kastelic (Zagorje) 183,0 (23,5, 24); 3. Jože Gorenc (Dobrna) 181,5 (23,5, 24).

Z občnega zbora TVD „Partizan“ Videm-Krško Redna vadba in smučanje — šport številka 1

Občnega zbora TVD „Partizan“ v Vidmu-Krškem, ki je bil pred nedavnim, sta se poleg članov udeležila tudi zastopnika okrajne zveze tov. Rupnik in tov. Kužnik. Predsednik društva tov. Agrež, kakor tudi ostali funkcionarji so podali obširna poročila o delovanju, uspehih in problemih v preteklem letu.

Vodstvo posveča vso skrb redni telesni vzgoji, katero gojijo vsi oddelki. V preteklem letu so izvedli samostojno akademijo v počastitev rojstnega dne maršala Tita (o čemer smo že pisali), sodelovali so na okrajnem tekmovalstvu in ljudskem mnogobojju, kakor tudi nastopu v Brežicah ter na vseh proslavah. Ti tovi štafeti, in spomladanskem krosu.

Vredno je pohvaliti skrb, ki jo posveča odbor mladim smučarjem. Lani so priredili sankarske in smučarske tekme, katerih se je udeležilo 173 tekmovalcev. Na okrajnem prvenstvu za telesno vzgojo so člani „Partizana“ Krško v slalomu zasedli prva mesta. Pionirjem bi bil ta zimski šport prav gotovo otežkočen, marsikateremu pa, celo onemogočen, če ne bi društvo podarilo svojim članom preko 100 parov smuč. Tudi letos so prejele mladi smučarji več parov smuč.

Vrhunec športnega delovanja v Vidmu-Krškem je bil jubilej, 30. obletnica nogometa v tem kraju (o čemer smo tudi že poročali).

Na zboru so sprejeli obširen program dela za letošnje leto, ki obsega tečaj, razna tekmovalna, nastope, izlete, posvetovanja, seminarje itd.

S sistematično telesno vzgojo se ukvarja pri TVD „Partizan“ 270 članov. Kljub temu, da imajo svojo telovadnico, vsi ti telovadci vadijo v zimskih mesecih v pretni telovadnici gimnazije. Svoje dvorane ne morejo uporabljati, ker služi za kino predstave in druge prireditve. Je pač za sedaj še edina dvorana v Vidmu-Krškem in je nujno, da služi skratka za vse.

Novoizvoljeni odbor bo imel precej dela, če bo hotel uresničiti vse sprejete sklepe. Prav gotovo bodo uspeli, če bodo hodili po stopinjah starega odbora, ki je nesebično, požrtvovalno in brez nezdravih ambicij opravljal svoje delo.

-a

KINEMATOGRAFI

Kino „Delavski dom“ v Trbovljah bo predvajal do torka amer. film »Upor na ladji Baunt«; v sredo in četrtek pa amer. film »Jack London«.

Kino „Svoboda“ — Trbovlje II. bo imel na sporedu do ponedeljka amer. kavb. film »Proč od Diabla«.

Kina Sevnica: 26. in 27. jan. amer. film »To je moj sin«; 2. in 3. febr. amer. film »Trinajsta ura«.

Kino Brežice: 26. jan. amer. barvni film »San Antonio«; 27. jan. češki film »Divja Barbara«; 30. in 31. jan. amer. zabavni film »Abot in Costello v Tujski legiji«; 1. do 3. febr. amer. film »Beli Jorgovana« (Jeannette MacDonald in Nelson Eddie).

Kino Breznica: 26. in 27. jan. amer. barvna komedija »Generalni inšpektor«; 30. in 31. jan. amer. film »Ester Voters«; 2. in 3. febr. amer. film »Tarzanova jeza«.

KZ TRBOVLJE razpisuje delovno mesto

KNJIGOVODJE

Nastop službe takoj oz. po dogovoru.

Pogoji: praksa in znanje v knjigovodstvu.

Pismene ponudbe pošljite na naslov KZ Trbovlje.

PRODAM MALO SOBNO PLOČEVINASTO PEČ s šamotnim vložkom, in nošen temonoplav ženski plašč, dobro ohranjen. — Radna št. 9, Boštanj.

PREKLIC! Kar sva podpisana Albin in Martina Jentič iz Loke pri Zidanem mostu št. 42 žaljivega govorila o Mariji Stegenšek iz Loke, s tem preklicujemo kot neresnično ter izjavljamo, da nimava Stegenškovi glede njene poštenosti ničesar očitati, in se ji zahvaljujemo, da je odstopila od tožbe. — Albin in Martina Jentič.

SADOVNJAK s hišo in gospodarskim poslopjem ob glavni cesti v ožji bližini Krškega prodom. Ema Bratuž, Vrtojba št. 8, Sempeter, Nova Gorica.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem vsem zdravnikom in strojnemu osebju bolnice Trbovlje, še posebej pa dr. Kržišniku in primariju dr. Krasniku za uspešno izvedeno operacijo na želodcu. Franc Koritnik, Trbovlje.

ZAHVALA

Vsem, ki ste z nami sočustvovali, ob izgubi našega dragega moža in očeta

JOZETA PIVCA

se najiskrenejše zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni pevskega društva, steklarski godbi ter tov. Grumu in Jeranu za poslovnice besede.

Hrastnik, dne 22. jan. 1957.
Zalužeti:
žena Zofija in otroci
z družinami.

NAROČILNICA

Naročam »Zasavski tednik« in prosim, da mi ga začnete

posiljati s _____

Naročnino nakažem takoj po prejemu položnice.

Ime in priimek _____

Kraj _____, ulica _____, št. _____

Pošta _____

V _____, dne _____

Podpis:

RADIO V TEM TEDNU

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00 in 19.00 radijski dnevnik ter ob 22.15. Oddaja „Zelena ste — poslušajte“ ob delavskih ob 14.35, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo vsak delavnik ob 12.30. „Naš jedilnik“ vsak delavnik ob 7.20. Oddaja „Dobro jutro, dragi poslušalci“ (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik od 5.00 do 7.00 ure.

NEDELJA, 27. JANUARJA

6.00—7.00 Vesele poskočke za prijetno nedeljsko jutro. 9.02 Slovenske narodne pesmi. 9.45 Se pomnite, tovariši: Andrej Pagon-Ogarev: Iz cerkijanskih bojev. 11.15 Oddaja za Beneške Slovence. 12.00 Pogovor s poslušalci. 13.15 Zabavna glasba. 18.20 Melodije za dobro voljo. 19.30 Zabavna glasba. 21.00 Kulturni razgledi. 22.15 Zaplešimo.

PONEDELJEK, 28. JANUARJA

11.00 Uvodni takti. 11.20 Slovenske narodne pesmi. Branka Stigra, spremlja jo Avgust Stanko, vmes igrajo Veseli planšarji. 12.40 Igra Mariborski ansambl domačih napevov in plesov, poje Milor Gregorin. 13.15 Pisan spored zabavnih melodij. 15.40 Utrinki iz literature — Ferenc Molnar: Dve zgodbi. 17.10 Zabavna in plesna glasba na tekočem traku. 18.00 Družinski pogovori. 18.10 Igra kvintet bratov Avenikov, poje Marija Agacič. 18.30 Radijska univerza — dr. Lušicky: Zimsko spanje. 20.00 Mladinska oddaja. 22.15 Igrajo domači zabavni ansambli.

TOREK, 29. JANUARJA

8.50 Igra Kmečka godba, poje vokalni kvintet. 9.15 Reportaža. 10.45 Vedre melodije. 11.15 Za dom in ženo. 12.00 Iz gorenjskega in belokranjskega glasbenega folklorja. 13.15 Igra trio Darko Škoberne. 14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike. 17.10 Zabavna in plesna glasba na tekočem traku. 18.00 Športni tednik. 18.30 Dva Straussova valčka v prireditvi Godovskega izjaja pianistka Edith Farnadi. 20.00 Domače aktualnosti. 20.10 Pesmi na motiviko iz NOB poje ljubljanski komorni zbor p. v. Milka Škoberne.

SREDA, 30. JANUARJA

11.00 Igra trio Avenik, poje ženski vokalni kvintet. 12.40 Ameriške narodne in zabavne pesmi poje in igra na klavir Josh White. 13.30 Pesmi in pesni jugoslovanskih narodov. 14.05 Za soljarje — Franc Severkar: Petelinje pero. 15.40 Utrinki iz literature — M. H. Heikal: Zalnabina smrt. 16.00 Koncert po želji. 17.10 Sestanek ob petih. 17.30 Zabavna in plesna glasba na tekočem traku. 18.30 Zunanje-politični teletion. 19.30 Zabavna glasba.

ČETRTEK, 31. JANUARJA

11.00 Pesmi za naše male. 11.15 Člankom — dober dan! (Matej Rode: Pristicek si želi zavijana rep). 12.00 Lahke opoldanske koncerte. 13.15 Igra kvintet Jožeta Kampfa. 14.20 Pionirski kotiček. 15.40 Utrinki iz literature — Allan Roy Evans: Kaasov odhod. 17.10 Zabavna in plesna glasba na tekočem traku. 18.00 Radijska univerza — dr. Alojzij Šef: Pospeševanje telesnega razvoja in telesna vzgoja. 18.45 Umetne in narodne pesmi poje Komorni moški zbor iz Celja p. v. Egona Kuneja. 20.00 Tedenski notranje-politični pregled. 20.10 Četrtek večer domačih pesmi in napevov.

PETEK, 1. FEBRUARJA

8.00 Pojo naši amaterski zbori. 9.45 Za soljarje. — Sienkiewicz-Maks Sajko: Ugrabljen otrok. 10.16 Povepke in ritmi. 12.00 Pol ure vas bo zabaval Vokalni kvintet s pevci Reziko in Sonjo ter Božom in Miškom. 13.15 Od melodije do melodije. 14.05 Za soljarje — A. Drever: Hvala ženi. 15.40 Utrinki iz literature: Se gola je češnja in mrtva je trta. 17.10 Športniki, pozor! 17.30 Zabavna in plesna glasba na tekočem traku. 18.00 Ljudje med seboj — Dr. Leon Zlebnik: Beseda naše mladine. 18.15 Stare slovenske vojaške pesmi poje Planinski oktet. 18.30 Iz naših kolektivov. 20.00 Tedenski zunanje-politični pregled. 21.02 Vedre melodije. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 2. FEBRUARJA

11.00 Igra ljubljanski pesni sekstet, poje Zlata Gasperič. 11.15 Dober dan, otroci! (Koroška narodna: Godni škraf). 11.30 Skladbe slovenskih avtorjev. 12.40 Zabavne melodije. 14.20 Zanimivosti in znanosti iz tehnike. 15.40 Novi filmi. 16.00 Glasbena uganka. 17.10 Kaj bo prihodnji teden na sporedu. 17.30 Zabavna in plesna glasba na tekočem traku. 18.00 Okno svet. 18.15 Umetne in narodne pesmi poje gorenjski vokalni kvintet. 20.00 Veseli večer. 21.00 Za ples in razvedrilo. 21.15 Oddaja za naše izseljence — na valju 327,1 m.

Greben je bil najboljši na krogih

Tekmovalje je bilo brezhibno organizirano. Bizjak in Cestnik pri moških in tov. Vošnerjeva in Bizjakova pri ženskah so svojo nalogo temeljito opravili.

Rezultati tekmovalja: Vrste: »Partizan« Hrastnik 367,9 točk, »Partizan« Zagorje 314,1 točko, »Partizan« Trbovlje 142,9 točk (samo ženske).

Posamezniki: 1. Jože Senica (Hrastnik) 56,5; 2. Ivan Trugar (Trbovlje) 56,1; 3. Silvo Cerman (Hrastnik) 55,5; 4. Viktor Dolanc (Hrastnik) 55,2; 5. Stane Greben (Hrastnik) 54,2 točk.

Posameznice: 1. Milena Smodiš (Trbovlje) 39,1; 2. Fani Tavčar (Hrastnik) 37,9; 3. Erika Gošler (Hrastnik) 37,0; 4. Vida Oplotnik 36,8; 5. Dragi Smodiš 36,2 točk.

Pri moških je bila za razred boljša hrastniška vrsta, medtem ko je bila pri ženskah večja izenačenost. Hrastničani so tekmovali kot še nikdar. Vrsta je bila homogena in je borba za prvo mesto trajala, dokler ni Senica kot zadnji skočil z droga s krasno izvedenim salto.

Ta tekma je potrdila mnenje, da je hrastniška vrsta ena izmed

dovala. Žalostno pa je, da »Partizan« v Trbovljah s tako tradicijo ni mogel sestaviti svoje moške vrste. V bodoče bo moralo društvo posvečati večjo skrb tej vrhunski panogi v »Partizanu«, če bo hotelo še kaj pomeniti v orodni telovadbi.

Ustanovni občni zbor šahovske sekcije pri „Svobodi“ II v Hrastniku

Ustanovni občni zbor šahovske sekcije pri »Svobodi II« v Hrastniku obeta kar dobre perspektive. Do sedaj je ta sekcija delovala v okviru SD »Bratstvo«. Vseh 40 članov »šahistov« je pristopilo k »Svobodi II«. Glede tekmovalja izven Hrastnika so se pogovorili, da bodo tekmovalne ekipe vedno izbrali iz šahistov »Svobode I« in »Svobode II« in to zaradi boljše medsebojne povezave. — Občni zbor je dosegel svoj namen — sedaj pa na delo!

R. V.

Rešitev magičnega kvadrata iz 3. številke

Tudi naš magični kvadrat, ki smo ga priobčili v predzadnji številki našega lista, so mnogi naši mladi bralci in bralke pravilno rešili. Rešitev se glasi (vodrovano in navpično): 1. okno, 2. kres, 3. Neža, 4. osat.

Zrež je prisodil prvo nagrado Jožetu Goršku, učencu III. a razreda osnovne šole v Trbovljah II. — drugo nagrado pa dobi po odločitvi žreba Matilda Kralj, učenka IV. razreda osnovne šole, pošta Raka pri Krškem. Obema bomo poslali knjižno darilo po pošti.

Vsem ostalim marljivim pionirjem in pionirkam za obilno pošto in pozdrave priskrba hvala.

Uredništvo

Nova nagradna uganka za pionirje

Boste uganili naslednjo šaljivo uganko? No, poskusite jo! Tudi za rešitev te uganke imamo pripravljene dve knjižni nagradi po odločitvi žreba.

Kaj imata Ljutomer in Litija čisto spredaj, Cella natančno v sredini, kol in vol pa prav na svojem zadnjem koncu?

Rešitev uganke nam prinese ali pa pošljite po pošti do nedelje, 3. februarja opoldne na naše uredništvo. Če nam boste odgovorili po pošti, napišite svoj odgovor namesto v pismu na navadni dopisnici. S tem boste prihranili dve knjižni 5 dinarjev.

Pri odgovoru ne pozabite navesti poleg svojega imena in priimka tudi razred šole, ki jo obiskujete, nadalje pošto in kraj, kjer ste doma.

Vsem pionirjem lepe pozdrave!

Uredništvo

Vsega DO malem ZA vse

7 dni po svetu

Tekmovanje v moto — skijoringu, ki so postala v zadnjih letih v Trbovljah že kar tradicionalna, je priredilo letos Avto moto društvo zadnje nedelje. Proga je bila speljana od mostu na Trgu revolucije, mimo Trga svobode do »Partizana« in po glavni cesti do cilja pri lekarni. Draksler in Ivče Bergrar s časom 1.26.1, drugo mesto pa je prvi. Prvo mesto sta zasedla Janko padlo Mirku Bivicu in Habjan Kariu, ki sta vozila 1.30 minute.

ZUNANJE — — —

Neodgovorna izraelska okupacija Sinajskega polotoka se bliža svojemu koncu. Sile OZN so minuli teden na več odsekih prispele do demarkacijske črte, ki obeležuje mejo med Egiptom in Izraelom. Le Gaza in Akabski zaliv — dve področji nenehnih izraelsko-arabskih sporov, sta še v rokah agresorjev. In prav okoli teh dveh področij se utede zadeva zaplesti, kajti Izraelci ne kažejo preveč pripravljenosti, da bi Gaza prepustili Egiptu. Zdrženim narodom so celo ponudili nadzorstvo tega področja, toda — mar bi bila to dokončna rešitev? Gaza je bila že v preteklosti »jabolko spora« in vse kaže, da utegne tudi sedaj zavreti ugodno reševanje bližnjehvzhodnih vprašanj. Kajti Egipt, ki je bil prej v posesti Gaze, sedaj prav verjetno ne bo hotel popustiti — to njegovo stališče je logično opravičljivo, saj gre za ozemlje, ki je bilo po mirovnem sporazumu ob koncu palestinske vojne dodeljeno njemu. Izraelci bodo verjetno trmoglavi, dvomljivo pa je, če bodo pred enotno obsodbo večine svetovne javnosti mogli dalj časa vztrajati pri starem.

Drugi zanimivi bližnjehvzhodni dogodek je bil sestanek premiera Naserja in Asalija ter kraljev Husajna in Ibn Sauda v Kairu. Državniki so enotno zavrnili znano Eisenhowerjevo doktrino o praznini na Srednjem vzhodu. Poudarili so, da temelji arabska bodočnost na razvoju arabskih nacionalističnih teženj ter se zavzeli za široko medarabsko sodelovanje na osnovi neodvisnosti.

Pomembno je, da se bo Ibn Saud, udeleženec tega sestanka, v kratkem odpravil v Washington na uradni obisk. Predsednik Eisenhowerja bo tako iz prve roke seznanil z arabskim glediščem do tekočih srednjehvzhodnih problemov. V arabskih deželah upajo, da utegne arabsko stališče vplivati (vsaj delno) na ameriško politiko, ki je v zadnjih tednih v odnosu do Srednjega in Bližnjega vzhoda pokazala izredno togost in lahko bi rekli celo — nerazumevanje.

Novi britanski premier Harold Macmillan je postal pretekli teden tudi uradni vodja konservativne stranke. V Spodnjem domu pa ga je v tork s sprejelo ozračje, nabito z elektriko. Laburistična opozicija pripravila ostre napade na novo vlado, katero čakajo merda prav tako teški dnevi kot Edena sredi decembra, ko je moral zagovarjati suesko avanturo. Tako zahtevajo laburisti takojšnjo razpravo o gospodarskih problemih, ki jih je

povzročila sueska akcija, o vojaških prihrankih ter ciprskem vprašanju. Macmillanu bo pač težko braniti vladne pozicije, zlasti še, ker je laburistični prvak Gaitskell v intervjuju »Daily Herald« izjavil, da je letos pričakovati hujše spopade strank, zlasti ker je pri konservativcih prevladalo desno krilo. V Združenih državah z zanimanjem pričakujejo razpravo o kašmirkem vprašanju, ki hromi dobre odnose med Indijo in Pakistanom. Pakistanci so minuli teden sicer predložili, naj bi nadzorstvo v tej deželi prepustili silam OZN, Indijci pa so takoj zatem dejali, da bodo predlog proučili. Te dni prične razprava v Generalni skupščini in vsekakor bo zanimivo, kako bodo dolgoletno vprašanje razčistili. Nagla rešitev je sila problematična.

V Maroku zadnje čase ni bilo večjih nemirov in kazalo je, da stopa dežela dokaj mirno po poti svojega razvoja. Zadnje dni pa so prišle iz te dežele vznemirljive vesti o uporih nekega berberskega plemena proti sultanu. Zanimivo in značilno je, da je upor vodil guverner Adi Bihi, mož, ki je bil nekoč dober prijatelj in sodelavec znamenitega El Glaouija, ki je igral najvidnejšo vlogo, ko so sedanega sultana Bena Jusefa V. poslali v pregnanstvo na Madagaskar. El Glaoui je bil dober francoski prijatelj. Čeprav so francoske sile sedaj ponudile sultanu pomoč, da bi zadušil upor, so maroške vladne čete same uravnovešile položaj. Adi Bihi je po beženju in afere stopa v pozabo. Streljanja ni bilo mnogo, zadeva pa je kljub temu zanimiva. Kdo je stal v ozadju? Adi Bihi je bil El Glaouijev sodelavec, slednji pa francoski zaveznik... O skrivnih nitih lahko le sklepa-

Žabe pijejo skozi kožo

Žabe ne jemljejo vase tekočin tako kot ostale živali, ampak pijejo vodo skozi svojo kožo. Koža žab je ustvarjena za sprejem tekočin skozi kožo. Tako si žaba lahko pogasi žejo z vlažnim drevesnim listom.

NEVERJETNA LJUBOSUMNOST
Marcel Degrelle iz Pariza je bil tako ljubosumen, da je vsako jutro pred odhodom v službo privezal svoji ženi na noge verigo s težko kroglo. To je delal več mesecev, odkar se je oženil. Zadeva pa je prišla končno pred sodišče. Degrelle je pred sodniki izjavil, da nikakor ni mogel prenesti, da bi njegova žena, dokler je bil v službi, odhajala iz hiše, v kino ali kam drugam.

Gospa Degrelle je seveda dosegla ločitev od svojega tako strašno ljubosumnega moža.

Iz Hitlerjevega zasebnega življenja

Dolgoletni Hitlerjev osebni služabnik Heinz Linge je bil zadnji, ki je videl Hitlerja živega, in prvi, ki ga je ugledal mrtvega. Po vrnitvi iz ujetništva je Heinz Linge napisal spomine na največjega, pa tudi najbolj krvavega diktatorja, v katerih je poleg nekaterih splošno znanih obrisov tudi nekaj manj znanih stvari iz osebnega življenja moža, čigar ime je zgodovina zelo neugodno zapisala v svoje strani. Nekatere odlomke iz teh Lingejevih spominov bomo prinesli tudi našim bralcem.

* ALI JE BIL HITLER NOREC?

Linge dvomi, da bi bil Hitler duševno zmuden, čeravno ne zanika nekaterih njegovih zelo čudnih navad. Linge pravi, da so govorice o tem, da je Hitler grizel preproge, trgal zavese in razbijal razne stvari, izmišljene. Toda v nekaterih trditvah pride Linge v protislovje. Na primer v opisovanju Hitlerjeve govorniške »umetnosti«. Hitler se je na svoje važne govore zelo temeljito pripravil. Baže po nekaj noči in dni njegove sekretarke niso imele miru, preden je bil diktator zadovoljen z osnutkom svojega govora. Ko je bil ta napisan, se je vselej vadiil pred ogledalom. Nastudiral je baže vsako gesto in se vrtil pred ogledalom, dokler ni bil zadovoljen s seboj. Pri vsem tem je bil Hitler kratkoviden in je moral brati z očali, kadar je šlo za tipkopis navadne velikosti. Toda za nobeno ceno se Hitler ne bi pokazal pred ljudmi z očali na nosu. Zanj so morali izdelati posebne vrste pisalni stroj z velikimi črkami, tako da je mogel pred javnostjo brati brez očal. Toda navada je železna srajca — pravi Linge — in vselej, kadar je Hitlerja pri govoru zaneslo, je nervozno segal v žep, izvelkel očala in jih držal skrita za hrbtom. Ko je njegova govorniška vneza dosegla vrhunec, je skoraj vselej očala zdobil v pesti. Linge je imel vedno druga očala pripravljena in se spominja najmanj tridesetih primerov, da je Hitler očala zdobil. Čudno, da Linge v tem ne najde ničesar nenavadnega.

* MODRI, RDEČI IN ZELENI SVINČNIKI

Na svoji pisalni mizi je imel Hitler vedno nekaj zelenih, rdečih in modrih svinčnikov. Nekoč je Lingeju povedal, da rabi rdečega, kadar piše sovražnikom, zelenega, kadar si je kaj zapisoval o svojih prijateljih, modrega pa vselej, kadar je imel občutek, da mora biti previden. Toda ti svinčniki so bili vedno žrtve, kadar je diktatorja obsedla jeza. Metal jih je s tako togotu po mizi, da so se polomili. — Za Lingeja, izgleda, to ni nič čudnega.

* HITLERJEVA PRIROČNA LEKARNA

Linge je povsod nosil za svojim gospodarjem kovček, poln raznih tablet, vstekljenic zdravil in injekcij. Vsa ta zdravila so bila prirejena nalašč zanj. Pripravljali jih je njegov osebni zdravnik dr. Theo Morell, ki je bil v posebni milosti pri Hitlerju. Poleg tablet za želodčne bolezni je imel vedno kakšnih deset vrst uspavalnih sredstev, kajti diktator je izredno slabo spal. Pred govorniškim nastopi si je vselej dal vzbrizgati pomirjevalno injekcijo. Linge seveda ne pove, da je imel Hitler očitno kaj malo zaupanja vase in v svoje kulturno zadržanje.

Zadnja leta se je Hitler kljub svojim najboljšim letom naglo staral. Njegovo zdravje se je vedno bolj slabšalo. Nihče v »tretjem rajhu« ni vedel, da mu je odpovedala leva roka, da mu je levo oko neprestano mežikalo, da je osivel in da vedno manj vidi. To je bila skrivnost, znana le redkim v najbližji okolici.

* NEMŠKA ENOLONČNICA — POSLEDICA HITLERJEVE SKRBI ZA VITKOST

Baje se Hitler ni ničesar bolj bal, kot da bi mogel postati debel. Bil je naravnost histerično preplašen, če je ugotovil, da je pridobil na teži. Takrat je vedno jemal močna odvajalna sredstva in si z opijem pomirjeval črevesje. Sčasoma se je za svoje zdravje in izgled že tako bal, da so morali zanj pripravljati posebno vrsto zelenjave v posebnih gredicah, ki so bile gnojene s posebnimi gnojili. Zaradi želodčnih bolezni in zaradi strahu pred debelostjo je Hitler začel uživati samo dietno hrano, po navadi s čimmanj maščobe. To je bil pravi vzrok njegove skromnosti pri jedi, ki je postala legendarna. Da so ji Nemci deloma zaradi požirne posnemanja deloma pa zaradi dejanskih težav z živili z uvedbo enolončnice vdano sledili.

Toda vse to mu je malo pomagalo. Vedno bolj ga je dajalo. Njegova leva roka se je po padcu Stalingrada tako poslabšala, da jo je moral z desnico podpirati in prestavljati. Na slikah, ki so bile posnete po tem času, je vedno obrnil svoje telo v profil z desne strani. Zadnje čase je svojo levico stiskal k sebi tudi drugače, ali pa jo je z desno roko čvrsto stiskal, da ne bi drgetala tako očito.

Do svojih generalov je bil silno nezaupen. Večkrat je dejal, da se za svoje sive lase nima zahvaliti sovražnikom, temveč svojim generalom, ki so ga pustili na cedilu.

(Dalje prihodnjico)

Politični mozaik

EDENOV SIN

Ko je angleški min. predsednik Eden dal ostavko na položaj premiera, mu je kraljica Elizabeta po starem običaju, ponudila naslov lorda. S tem bi Eden avtomatično prišel v Dom lordov. Toda Eden je dal ostavko tudi na svoje poslansko mesto, kar kaže, da se je definitivno odločil za pokoj. Vendar tudi naslova ni sprejel, kar je pravzaprav pokoj. Pravijo, da ima za to več razlogov. Vsekakor ni storil tega zagledal, ker bi, denimo, podcenjeval ta visoki naslov.

Eden ima sina Nicholasa. Drugi sin je padel v drugi svetovni vojni. Nicholas Eden je star 26 let in je zaposlen v neki londonski banki. Morda Eden sodi, da se bo njegov sin v kratkem začel baviti s politiko in postati član Spodnjega

doma. Če bi Eden postal lord, bi po njegovi smrti, avtomatično postal lord tudi njegov sin. Zavaljo tega bi moral iz Spodnjega v Zgornji dom, kar bi pomenilo, da bi se v mladih letih postal politično mrtvec, ali bolje rečeno — upokojenec.

Morda bo njegov sin bolj srečen, kot oče?

KANAL V SALONU

V najtežjih dneh egiptovske krize, ko se je Eden skoro zrušil pod silnimi ubadanji s tem problemom, je Lady Eden govorila in celo zapisala v svoj dnevnik:

»Sueški kanal teče dan in noč skozi moj salon.«

Hotela je pravzaprav reči, kaj boli njenega moža, kateri so motivi in pravi vzroki njegovi duševnih muk in njegove bolezni.

Zategadelj so odpotovali na Jamajco. Toda, ko so se vrnili, je Sueški kanal še naprej tekel skozi salon Downing Streets 10.

Pred dnevi je nek časnikar zapisal:

»Končno je kanal poplavljen tisti salon in izrgel njene stanovalce.«

Toda šum kanala bo verjetno škodoval miru novega stanovalca. Se dolgo bo ta kanal tekel skozi salone...

ELEGANTNI PREMIER

Govore, da je 10. januarja zvečer, nekaj ur po imenovanju, novi angleški predsednik vlade, odšel v Turf klub, kjer se sestaja vrh angleške družbe. Bil je tam z nekim prijateljem.

Časnikarji so se seve čudili brezbriznosti novega predsednika.

Naročil je namreč šampanjec in ostrige in bil zelo dobre volje.

Z avionom v solo

Marica, Kata in Sima še nikoli niso videli ne voza ne tramvaja ne avtobusa, kaj šele trolejbusa. Nasprotno pa se te tri deklice počutijo v letalu kakor doma. Letenje po zraku je zanje prav tako prometno sredstvo kot za druge avtobuse ali kaj podobnega. Sedaj so na Bilingsovem rtu odprli novo solo in deklice so prispele domov z letalom.

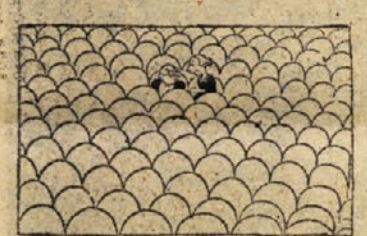
Nomestnik načelnika letališča J. Ljubomirov se je prišel tik pred odhodom letala od deklice posloviti in jim je želel srečno potovanje in obilo uspeha v šoli.

Za dobro voljo

SKRAJNI ČAS JE

Oče: »Poslušaj Mirko, tvoje učne ocene so vedno slabše!«

Mirko: »Res je, oče; tudi jaz mislim, da je skrajni čas, da se temeljito pogovorim s tovarišem učiteljem...«

NJEGOV PROSTOR

»Oprostite, ali ne sedite vi na mojem prostoru?«

TUDI ŠPORTNIK

»Kateri šport največ gojiš?«
»Radio šport!«
»Kakšen šport pa je to?«
»Vsak večer poslušam dobre pol ure radio.«

V OBJEMU HUERTO LOPEZ

ZELENEGA PEKLA

ROMAN 60 Priredil Vlado Pečar

Puma se je v skoku pognal v vodo. Slisal sem čofotanje in pokanje vej.

Todaj sem se zgrudil. Sumenje drevja je utihnilo in dež je prenehal padati. Zagnila me je noč.

Nenadoma sem bil v Riu. Pred menoj je stal señor predsednik in govoril: »O, Huerto Lopez! Imeli smo te že za mrtvega!«

»Vem,« sem mu odvrnil. »Zeleni peklen ne prizanaša. Meni je samo za danes uspelo priti domov, toda že jutri moram biti spet v džungli.«

Señor predsednik je odprl vrata predavnišnice in me pozval: »Izvoli kolega! Občinstvo te nestrno pričakuje!«

Stopil sem v dvorano. Zadonelo je oglušujoče ploskanje.

»Gospoda!« sem kričnil. »Zeleni peklen moramo uničiti! Od vas nihče ne veruje v demone! Toda če bi komu uspelo razjasniti skrivnost Zelenega pekla, bi spoznal, da so se temne sile umaknile pred civilizacijo v džunglo. Ali veste, zakaj Zeleni peklen jemlje in ne vrača? Ali poznate Zeleni peklen? Povem vam, niti slutite ga ne! Za vas je jaguar žival, zame pa je demon, ki ga je rodila narava, da maščuje svoj poraz. Tudi v kačah tiče demon, ki onemogoča človeštvu napredek! Govorim vam v imenu znanosti! Dokler bo obstajal na svetu Zeleni peklen, bo obstajala tudi nevarnost, da narava nekega dne spet pobesni in nam vzame, kar smo ji s tolikim trdom iztrgali. Zahtevam, da krene naša vojska nad džunglo! Zahtevam, da napademo džunglo z atomskimi bombami! Zahtevam mobilizacijo slehernega Američana!«

Občinstvo je vstalo in začelo ploskati. K meni je pritekel señor predsednik, ves blede obraz in zavpil:

»Huerto, vi ste vendar znanstvenik, pa govorite o demonih! Kakšen nesmisel!«

»Oprostite, señor predsednik,« sem mu odvrnil. »Naši eksperimenti v džungli so potrdili mojo domnevo.«

»Ne poslušajte ga!« je zavpil predsednik proti občinstvu.

»Demoni ne obstajajo! To je zastarel misticizem!«

»Jaz pa pravim, da sem jih videl z lastnimi očmi!« sem prevpil predsednika. »Ne dajte se varati! Sedemnajst ekspediciij je že požrl Zeleni peklen. Naša je bila opremljena z naj-sodobnejšimi pripomočki! Ali mislite, da je to slučajno?«

Občinstvo je začelo kričati. Señor predsednik si je zatisnil ušesa in zbežal iz dvorane.

»Pojdite pred parlament in zahtevajte vojno!« sem zavpil.

»Jaz moram nazaj v džunglo. Tam se bomo srečali.«

Usedel sem se v helikopter in odbrzel v zrak. Poročnik Alberti se je zvito smehljajal.

»Señor Lopez, tega gotovo niste mislili resno?«

»Zakaj pa ne?«

»Selvas je prevelik, da bi ga uničili. Sele iz zraka vidite njegovo nelzernost.«

Stegnil sem se skozi odprtino. Pod menoj je bilo vse do obzorja zeleno, tako zeleno, da so me bolele oči.

»Dovolj!« sem zavpil. »Tukaj bom izskočil!«

Alberti je prevrnil kupolo in kričnil: »Srečno, Huerto!«

Padel sem med lijanje. V trenutku je džungla oživila. Iz vej so pogledale opice in začele čebijati:

»Kdo pa je to?«

»Človek.«

»A kdo je človek?«

»Naš sovražnik. Moramo ga zadaviti!«

Tedaj pa so začele bežati. Iz grmovja je stopil jaguar. Začuden me je gledal.

»Ti, bedno človeško bitje, hočeš uničiti moje carstvo?« je prezirljivo dejal.

»Jaz sem zastopnik tistega rodu, ki je zavzel že sedem osmin zemeljske oble,« sem mu ponosno odvrnil.

»Phal!« je dejal jaguar. »Selvas je nesmrten. Kdor enkrat stopi vanj, se ne vrne več.«

Zaslišal sem pokanje, kakor da nekdo lomí suhljad.

»Kaj je to?« sem vprašal.

»To so vaše atomske bombe. Kakor vidiš, nam ne morejo do živega.« Odpri je gobec in zarjovel: »Zdaj pa te bom požril!«

V grozi sem se prebudit.

Džungla je spokojno spala. Dež je prenehal. Nekje daleč je klokotala voda.

»Kakšen nesmisel!« sem zastokal in se prijel za glavo.

»Kako grozne sanje!«

Zjutraj sem videl razdejanje. Nakopčane veje so plavale po blatni vodi, liane so bile raztrgane in razmetane na vse strani, razrito mahovje pa je v cunjah viselo z grmovja. Zraven mene je ležala razmesarjena pipa. Ne vem, kako je prišla sem.

Ves dan sem preždel na prevrnjenem drevesu in čakal, da voda upade. Bil sem strašno lačen. Z gnusom sem prijel pipo ter ji odtrgal bedro. Pogoltnil sem ga, ne da bi ga prežvečil.

V negotovosti sem prebil noč. Zjutraj je začela voda upadati. Splazil sem se z debila in padel v blato. Pobral sem se in ril skozi naplavine. Spotikal sem se ob veje, padal, vstajal in spet padal. Končno nisem več mogel vstati. Izčrpan in omotičen sem obležal v blatu.

Med vejami je nekaj zasumelo in iz grmovja je pogledala zlobna mačja glava. Bil je jaguar.

Molče sva se gledala. Na pol sem se dvignil in zakričal: »Ti lopov! Čarovnik! Ti pošast pragozdna. Končaj svoje delo!«

Ni se me bal. Tudi mudilo se mu ni. In tedaj me je nena-

doma prešinila strašna groza. Jaguar se je pripravil na skok. Počepnil je in sklonil glavo. Z bliskovito naglico sem dvignil puško. Zver je skočila in strel je zagrmel. Strašen udarec me je pritisnil ob zemljo. Ko sem prišel k sebi, sem videl mrtvega jaguarja na svojem trebuhu. Strel ga je zadel v glavo. Njegova teža me je dušila, toda zama sem se poskušal izviti iz njegovega objema. Prihajal je konec. Ne vem, koliko časa sem tako ležal. Ko sem dvignil glavo, sem zapazil za dlan velikega strupenega pajka, ki ga je privabil vonj krvi.